

30 к.

бібліотека «перця»

• 386 •

Геннадій Костовецький
Олег Попов

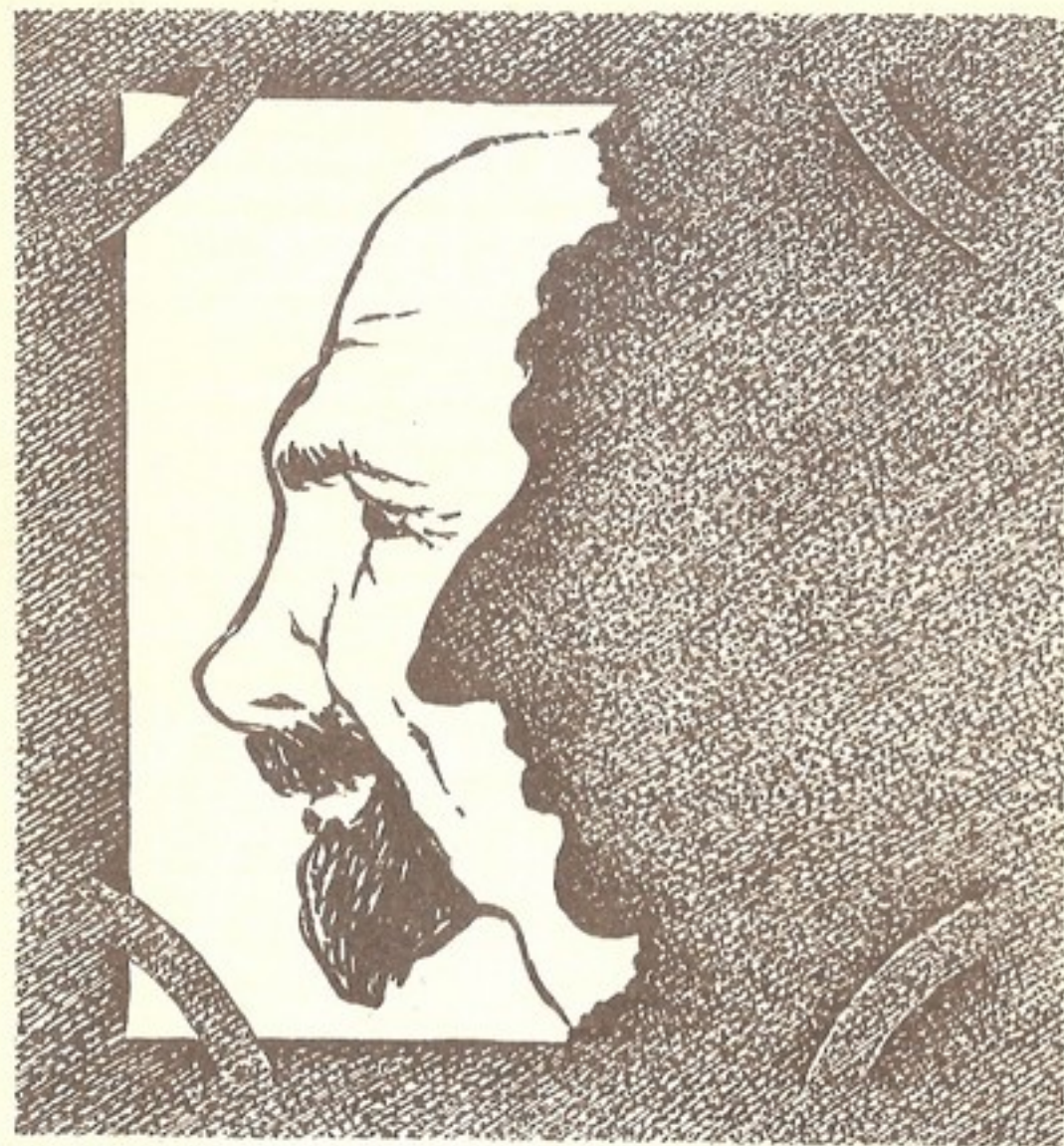
**СТРИБОК
У НЕВІДОМІСТЬ**

Геннадій Костовецький
Олег Попов

СТРИБОК У НЕВІДОМІСТЬ

ІЛЮСТРАЦІЇ Ю. КОСОБУКІНА

КИЇВ. ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»
1991

Олег Попов
Геннадій Костовецький

Дружній шарж.

П'ЯТЬ ХВИЛИН НА РОЗДУМИ

*Кажуть, що гуртом і батька бити легше.
«Двоє — це, звичайно, ще не гурт,— усміхаються на те*

автори цієї книжки.— Та й щодо батьків у нас інша думка. А от бюрократів, пристосуванців, халтурників, базік, ретроградів... удвох й справді духопелити краще».

Ми назвали цю передмову «П'ять хвилин на роздуми» не тому, що, мовляв, сатирики перед написанням чергової гуморески, пародії, оповідання довгенько шкребуть лоби: «Бити чи не бити?» Перед Геннадієм і Олегом таке питання не стоїть. Бо вони добре знають своїх героїв, знають і кому, за що і яку мірку перцю відпустити.

Побачивши цю книжку у продажу, сподіваємося, і читачі не будуть довго роздумувати: «Купувати її чи ні?» Адже Геннадій Костовецький та Олег Попов вже відомі для шанувальників веселого слова — автори книжок «Чужі діти», «Приходьте завтра», численних публікацій у всесоюзній та республіканській пресі. Олегу, до того ж, ще в 1989 році вдалося проявити суверенітет і видати у «Молоді» книжку «Музи і вузи».

А взагалі Геннадій та Олег — одностудійці... Обоє мають — по одній дружині і по двоє дітей, обоє поки що не мають — онуків, дач, автомашин. (Ну, це діло наживне).

Обоє люблять несподіваність і парадоксальність. Бо чого ж ото було вже відомим авторам робити «Стрибок у невідомість»? Зрозуміло, що тільки заради сміху.

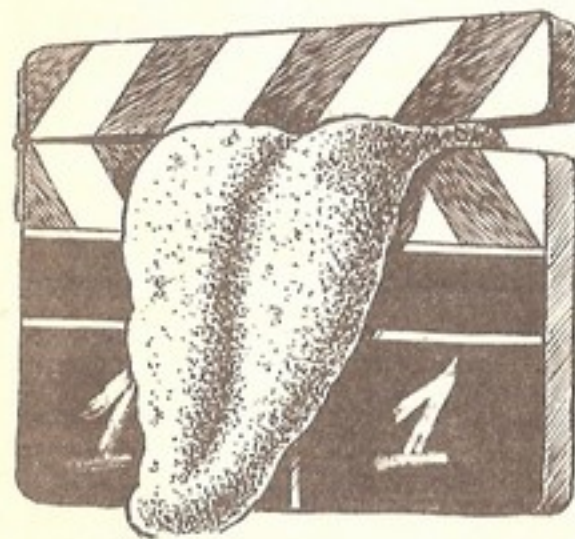
А тепер ще раз про назву передмови, яка ніби-то до книжки ніякого відношення не має. На перший погляд. Та якщо зважити на те, що Геннадій та Олег протягом кількох років були на республіканському телебаченні авторами популярної передачі «П'ять хвилин на роздуми» (яку, мабуть, тому і прикрили), то вам стане усе зрозуміло. Адже відтоді збігло вже чималенько часу, а телеглядачі і сьогодні пам'ятають її.

Хотілося б побажати, щоб така доля спіткала і гумор Геннадія Костовецького та Олега Попова.

отаке воно життя...

КІНО

Одного вечора в помешканні Хлюпків пролунав дзвінок. Дружина кинула миття посуду, чоловік вискочив у коридор.

— Нюро, це до нас! — гукнув він, запрошуючи прибулих до вітальні. — Проходьте, будь ласка. Знайомтеся — моя дружина, а це двоє товаришів з кіностудії... Нюро, ти не дивуйся, зовсім забув тобі розповісти... Це я днями йшов вулицею, бачу,

кіно знімають. Розігрується сімейна сцена. Та хоч і професійні актори, а так незграбно в них виходить. Неприродно. Непереконливо. Ось я і запропонував свої послуги. Точніше твої.

— У якому розумінні? — отетеріла дружина.

— Ну, я сказав режисерові, що їм варто у тебе повчитися. А як знадобиться, ми можемо і дублерами виступити. Це нам двічі по два.

Дружина почервоніла, як сонце на вечірньому пружі.
— Справді, ми вам вельми завдячимо,— обізвався один з гостей.— Ніяк у нас оцей епізод не виходить. Не може героїня ні з того, ні з сього сцену влаштувати.

— Не втямкую, про що ви, які сцени?— спробувала розіграти сцену здивування дружина.

— Нюронько! Я тебе, далебі, не впізнаю!— втрутився чоловік.— Чого ти скромничаєш? Згадай хоча б, позавчора, який бучний був спектакль! Та якщо ти такий повториш перед камерою, тебе, може, до скону віків у кіно запрошуватимуть! Ти ж розповідала, що в дитинстві мріяла стати кіноактрисою... Мені навіть незручно перед товаришами митцями. Тим більш, Нюро, це ж нам нічого не варто, а нам ще й заплатять. І потім звільнення від роботи дають. Правда?

— Обов'язково!— підтвердили гості.— І триразове харчування у дні зйомок.

— От бачиш!— не вгавав чоловік.— Просто курорт. Ти ж мені весь час докоряєш, що ми на курорти не їздимо.

— А хіба не так?— спалахнула дружина, та й одразу осіклася.

— Звичайно, так,— підхопив чоловік.— Ну-мо, далі давай... Почни з того, що ти працюєш, наче віл, в той час як деякі вештаються по футболах, і взагалі мама тебе попереджала... Невже я тобі підказувати маю? Що з тобою сьогодні? Може, в тебе температура?.. Перепрошую,— звернувся до гостей.— Дружина сьогодні щось не в гуморі, певне, хвора.

Гості підвелися і попрямували до дверей. Чоловік побіг їх проводити.

— Ви, бога ради, нічого не подумайте!— заторохкотів чоловік.— Вона в мене метка на язык, коли в настрої. Тому в нас весь посуд металевий, а то раніше, було, як під гарячу руку попаде, місяць нема з чого їсти-пити... В неї це швидко пройде, може, навіть тоді, як тільки ви підете. Одне слово,

я вам дам знати!— промовив він голосно. І тихіше додав:

— Дякую хлопці! Розіграли, як по нотах! Пару місяців спокійного життя мені гарантовано... А там... може, знову почнеться... кіно.

ПАТЕНТ

Серед білого дня до цеху увірвався чоловік у старомодному капелюсі, за яким, учепившись за поли піджака, дріботів вахтер Артемич і хрипів:

— Стороннім не можна!

— Та я на хвилинку!— пручався чоловік.— Агов, тут виготовляють електром'ясорубки «Буран»?

— Споживач!!! — верескнув хтось, і бригада Хижняка миттю поховалася

за застарілим обладнанням.

— Так є тут хтось живий?— перепитав чоловік.

Пересвідчившись, що відвідувач аж ніяк не геркулесівської статури, з-під преса виліз сам Хижняк.

— А у нас усі живі, крім одного, який на лікарняному.

— О, а я вже грішним ділом подумав, що тут роботи працюють,— зрадив чолові'яга.— Ну от: я прийшов сказати всім, хто виготовляє м'ясорубки, велике спасибі!

Такого повороту жоден не чекав. Навіть обладнання, яке багато чого на своєму віці бачило, такого не бачило. Бригада

залишила свої схованки й вишикувалась у повному складі, наче за щоквартальною премією.

— Хіба роботи такий виріб потягнуть? — самовдоволено посміхався Хижняк. — Знай наших! Загалом, міг би особисто не прибігати, калорії не витратити, а просто до газети написав би. Тим паче, ти й так вельми заморений, не відчувається, що ти нашою м'ясорубкою багато м'яса рубаєш.

— Вегетаріанець я, — зашарівся відвідувач.

— То чого ж ти такий екзальтований? — здивувався Хижняк. — Блекоти на своєму вегетаріанстві наївся чи що?

— Та ні. Я ж патент придбав на ремонт електроприладів, — пояснив відвідувач. — А ваших «Бурнів» до мене несуть силу-силенну. Ось я й прийшов подякувати красенько. З вами, братці, я без шматка хліба не залишуся.

НЕФОРМАЛЬНИЙ ДІДОК

підхопитися: «Скажіть...». Тоді юнак у ковбойці, ще одна жертва цікавості старигана, заспокоїв:

На лавці міського парку сидів дідок, що своїм розхристаним вбранням нагадував неформала на пенсії. Дідок креслив кийком на землі фігурки, час од часу підскакував і перепитував перехожих:

— Скажіть, у нас зараз демократія?

Відповідали здебільшого позитивно, хоча іноді посиляли подалі. І дідок знову сідав на лаву, аби за хвилину

— Звичайно, діду! При комунізмі не поталанило, але за демократії ще поживете... Було б здоров'я!

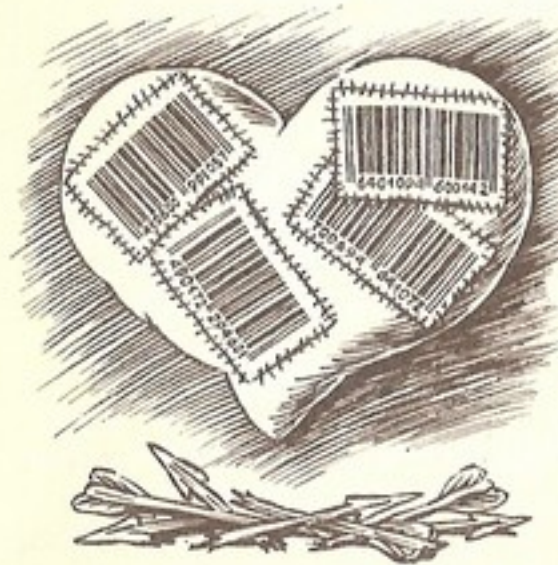
— Та в тім то й справа. Я кілька днів хворів, од життя відстав. Може, думаю, щось змінилося, не доведи господи?

— Заспокойтеся, діду, — підбадьорило юне створіння, — нічого не змінилося, навпаки, демократія саме в розпалі.

— Вашими б устами... Однак тут щодня мітинги вирували, люди сперечалися, а нині лиш горобці цвірінькають...

— Он ви про що, — зрадів хлопчина. — Так мітингуючих тепер у мікрорайон Глухий Кут перекинули. Туди нині вся демократія й переїхала. Далеченько, зате у спеціально відведене місце...

СЛУЖБА ЗНАЙОМСТВ

Наче боксер, який замкнувся у глухому захисті, Гулько втягнув голову в плечі і злився з кріслом. Наступ вела дружина.

— То хто ця молодиця, з якою тебе бачили позавчора?

— Рибонько, це ж Анжела... З універмагу!

— Однак тебе бачили з нею не за прилавком!

— Звісно. Бо ж не з прилавку вона дістала нам фіранки, тиснені мережкою, без яких ти жити не могла!

— Ти гадаєш, що цим врятував мені життя?

— Я образно кажу. Та ось твоїй подрузі Фіранській його я вкоротив фігурально. Згадай, як, побачивши наші фіранки,

вона фігуру згубила, гасаючи саме по такі, з волошками, і все ж не знайшла... Анжела — вельми цінна особа. Вона багато може...

— І навіть піти з одруженим чоловіком у кіно...

— У кіно я з нею не ходив!

— Не заперечуй, у мене відомості з вірогідних джерел!

— Ах, то, певне, була Світлана...

— То є ще Світлана? Чудово!

— Ти маєш рацію! Світлана — просто чудо! Без неї в нас не було б елегантних світильників кольору морської хвилі.

— Та якби я знала, що їх дістає якась Світлана, ми б краще сиділи у темряві!

— То що ти раніш мене не просвітила?! Сама казала, що квартира без люстри — не квартира. Прикро — квартира є, і начебто її нема... Втім, за Світлану можеш не хвилюватись, адже з люстрами у нас порядок.

— Тому вона завжди мовчить, коли я беру трубку?

— Ні, це більш схоже на Терезу.

— Отакої! То чого ж вона мовчить?

— Звідки я знаю... Мабуть, електротостери ще не завезли... А за пілосос я з нею розрахувався...

— Розрахунок був, як я розумію, не на місці?

— Та це ж страшенний дефіцит!.. У ресторан сходив, оце й усе.

— Добре, хоч сам признався... Мені вже передали.

— Це я зрозумів по твоєму настрою.

— А який у мене має бути настрій? Добре, хоч, що гарнітур я сама вибігала, а то б ти з кимось до м'якої мебелі дійшов... Отже, так, — безапеляційно підсумувала дружина, — Від сьогодні дефіцит купувати без усіляких знайомств! І виключно у загальній черзі! До речі, незрозуміло, заради чого ти знов з дівчиною з універмагу походжав? Я тебе наче ні про що не просила?

— Ти така підозрілива стала... Твій день народження на носі. Хотів сюрприз зробити.

— На носі, кажеш?.. От і закарбуй собі на ньому — віднині жодних дарунків!.. Хіба що букетик квітів.

— Гаразд, кохана, — покірливо погодився Гулько. — Більше ні-ні!.. Я ж бо для сім'ї старався...

Полегшено зітхнувши і відгородившись від дружини газетою, Гулько всміхнувся:

«Наївні все ж таки ці жінки! Гадає, що легко дістати гарні квіти без знайомої у магазині квітів».

Я ВАМ БІЛЬШЕ СКАЖУ...

— Я з газети. Проводимо соціологічне дослідження. Як... як у вас на підприємстві з гласністю?

— У нас добре. А по секрету навіть більше скажу: відмінно!

— Чом же по секрету; якщо з гласністю гаразд?

— А щоб інших заvidia не брали. Ще зурочать... А гласність — то така річ... Сьогодні вона є, а завтра...

— Отже, ви можете спокійно говорити те, що думаєте?

— І спокійно, і нервово, і все що думаю. Можу навіть не думаючи.

— І начальство вас не затискає?

— Я вам більше скажу: воно навіть не лізе до мене цілуватися.

— Тоді — що ж ви думаєте про свого начальника?

— І не питаєте, страшно сказати!

— Еге, то таки страшно?

— Та ні, будь ласка: начальник — некомпетентна людина, кар'єрист... Я вам навіть більше скажу: він просто бовдур.

— Отакої? Чого ж ви не поставите питання про його переобрання? Певне, все ж побоюєтесь одверто висловити свою думку?

— Авжеж! Поставити питання легко, тільки кого на його місце поставити? Він у нас незамінний...

— Такий уже й незамінний? Щойно ж казали, що начальник...

— У тім-то й річ. Який бовдур на його місце піде, якщо кожен підлеглий тепер може сказати про начальника, що він — бовдур!

НА ЩАСТЯ!

Що посуд б'ється на щастя, знає кожен. Спитайте будь-яку щасливу людину, чи трощила вона колись посуд, і ви напевне дістанете ствердну відповідь.

А от скільки саме для щастя треба бити посуду і якого, навряд чи хто докладно відповість. Дехто (з так званих тарілкоманів) радить бити виключно тарілки, бо вважає, що чашки чи глеки дають прямо проти-

лежний ефект. Інші доводитимуть, що справжнє щастя можливе лише коли вщент розіб'єш сервіз мінімум на

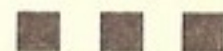
дванадцять персон. А є й переконані в тому, ніби щастя приносить посуд, розбитий тільки в гостях.

Запам'ятаймо одразу: ані вид, ані кількість посуду істотного значення не мають. Важливо, на скільки частин розбилася річ.

Насамперед слід знати, що посуд має розбитись на непарну кількість частин. А для цього потрібна щаслива рука. Проведіть нескладний дослід. Візьміть будь-яку склянку або порцелянову посудину й вдарте нею об підлогу чи щось тверде (алмаз, граніт, куплений у магазині на нашій вулиці хліб). Полічіть уламки. (Друзки менше одного мікрона не враховуються). Якщо їх кількість виявиться непарною, виходить, рука у вас щаслива. Але це тільки півділа.

Для цілковитого щастя потрібно, щоб посудина розбилася з першого удару на тридцять три частини. Це, зрозуміло, ідеальний варіант, виведений експериментальним шляхом, у лабораторії, у вакуумі, за температури плюс 23°C. У хатніх умовах можна працювати на око. Важливо добитися результату, за якого у вас уже не виникатиме думки склеїти річ. Надалі вимоги для себе слід підвищувати. Спробуйте вийти на оптимальну кількість уламків (тридцять три уламки) за чотири-п'ять падінь тарілки, потім за два-три. Непогані наслідки дає падіння, супроводжуване вигуками: «Йду до мами!», «Ти сам винен!», «Я віддала тобі півжиття!»

Якщо не все виходитиме одразу, не впадайте у розпач. Запасіться терпінням і посудом. Головне — завжди пам'ятати: ваше щастя у ваших руках!

ЕКСПРЕС-ІНСТРУКТАЖ

Якщо вас не впізнав знайомий — будете багатим, якщо начальник — будете бідним.

* * *

Якщо вам нема про що поговорити з дружиною, спробуйте кілька днів не приходити додому.

* * *

Переходячи вулицю у неналежному місці, подивіться ліворуч, потім праворуч: чи немає міліціонера?

* * *

Якщо вас ударили по правій щоці, плюньте тричі через ліве плече.

* * *

Якщо ви захочете, не виїжджаючи далеко, побачити справжню сосну, зріжте поліровку з вашої шафи.

* * *

Ходіть перед начальством навшпиньках. Ви будете здаватися вищим, стрункішим та розумнішим.

* * *

КОРОТКО КАЖУЧИ...

«Нехай тебе скромність прикрашає!» — напучував чоловік молоду дружину, виводячи її з комісійного.

* * *

«Ох, вже ці люди! Кожному хочеться мене заморити!» — бідкався черв'як.

* * *

«Люблю бродити!» — хизувалося молоде вино.

* * *

«Ії б у гарний ґрунт!» — промовив він і... законав ідею.

* * *

«Як швидко летить час!» — вигукнув батько сімейства, дізнавшись, що його рідний син вже два роки, як закінчив школу.

* * *

«Пропадати, то хоч з музикою!» — вирішив чоловік і, йдучи від дружини, прихопив із собою двокасетник і програвач з колонками.

* * *

розмови на перекурі

СМІЛИВЕЦЬ

— Ну й видав сьогодні наш економіст Шудря, — схвилювано розповідав Дудочка своєму приятелю. — Його ненароком шеф відбив. Знаючи його вдачу, вирішив розворушити збори, щоб плюралізм з'явився. Каже: «Ну, а що тобі, Шудря, не подобається?» А Шудря візьми та й бовкни: «А мені взагалі наша політика не подобається!» Тут усі одразу припинили, зіщулилися,

один за одного почали ховатися. Навіть шеф трохи розгубився. «А може, тобі, Шудря, — уточнює, — і система наша не до вподоби?» «І система нікудишня, і порядки дратують, і статзвіти дуті не задовольняють, і бравурні заклики не надихають... Взагалі, ламати треба цю систему до біса!...» Тут усі інстинктивно почали на двері косувати. Адже демократія — не всюдозволеність, тож зараз хтось увійде, і Шудрі гаплик. А обережна Затуркіна про всяк випадок перевіряла: «Якщо йому наша рідна система не подобається, яка його вигодувала, випестила, то хай котиться в іншу систему, хай

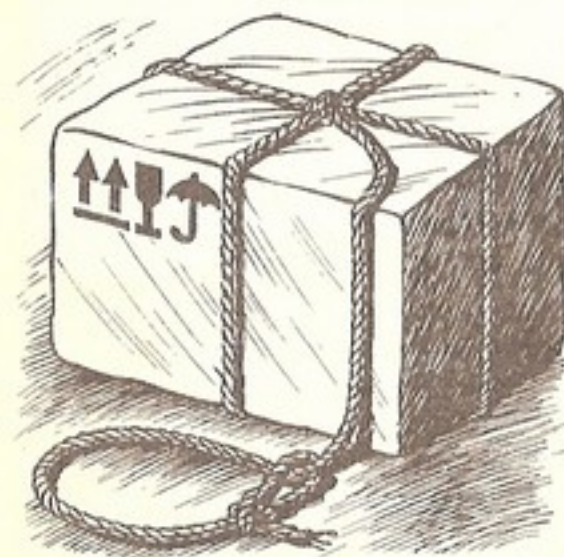
скуштує, по чому в них фунт лиха, чи пак, стерляді, даруйте, стерлінги! А ми своє світле завтра і без нього побудуємо!» А Шудря їй так зверхньо: «Я, — каже, — у системі будматеріалів двадцять років працюю, і нікуди з неї йти не збираюся. Хай йде той, хто тут марно штани протирає, а може, й спідниці!» Ну, всі, звичайно, тут полегшено зітхнули, й дехто навіть заплoduвав...

— Так, не позаздриш вашому сміливцю! — затягуючись сигаретою, резюмував приятель. — За такі розмови...

— Та ти, певне, не зрозумів? — здивувався Дудочка. — Шудря, виявляється, систему розподілу будматеріалів мав на увазі, і зовнішню політику нашого тресту.

— В тім-то й річ. Краще б він лад або уряд лаяв, це зараз модно, а ось за критику нашої будівельної контори його на порох зітруть...

КАРТИНКИ З ВИСТАВКИ

Шановне товариство! Я хочу запросити вас прогулятися по виставці товарів широкого вжитку, яка проходить під девізом «Наставляй ширше кишеню!». Неозброєним оком видно, що виставлені зразки не поступаються горезвісним світовим стандартам, особливо в ціні. Про них не скажеш, що це якась дешевизна. Скоріш навпаки.

Ось погляньте на телевізор «Ефір-703-2К+4Д мінус М» останньої марки. Він на сорок карбованців кращий за попередню модель, яка без літери М. Зараз готується

найновіша модель. Додається ще дві літери у назву і одна цифра — нуль — у ціну. Телевізор матиме дистанційне керування, бо при такій вартості підходити до нього просто страшно.

Перед вами мініатюрний холодильник «Пожар-01Н». Він лише зовні здається таким величезним. Об'єм його всього півлітра. В оздобленні холодильника використані рідкоземельні метали, а також мармур і граніт. Тому холодильник може стати окрасою не лише квартир, а й дворів, якщо це, звичайно, королівський двір. На вигляд він оздоблений під імпортне червоне дерево, і лише зблизька зрозуміло, що все це — вітчизняна липа. Холодильник протиударний, пило-, водо- і продуктонепроникний. Його власникам не треба думати, де зберігати продукти. Їм залишається тільки вирішити, де зберігати холодильник. Дослідні зразки вже досліджуються у деяких квартирах, за якими стежать досвідчені слідчі ВБРСВ.

Сірникова коробка, яку ви бачите, насправді — незамінний помічник рибалок, кишеньковий радіоприймач «Динамік-Гр-13-КОЕ-ЗК». Хоча приймач ловить усього одну радіостанцію, заглушити він може близько двадцяти. Його унікальні акустичні властивості дають можливість не лише насолоджуватися музикою на березі річки, на лоні природи, а й глушити рибу без динаміту. Цікаво, що ця крихітка споживає електроенергії стільки ж, скільки виробляли її всі електростанції дореволюційної Росії до 1913 р.

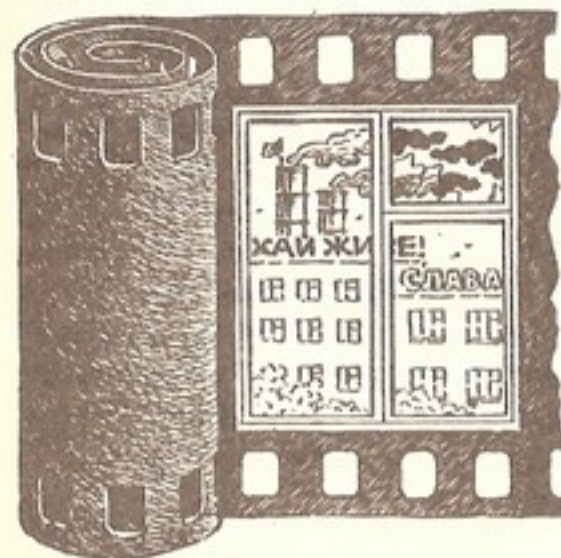
Аж ось і супер-будильник «Підйом-186». Навіть при побіжному погляді на його ціну сон наче рукою знімає, й волосся стає дибки. Та коли так стане волосся, встанете й ви! Будильник вказує час у будь-якій точці земної кулі. Скажімо, ви завели його на сьому ранку й лягли спати. Мелодійний дзвінок неодмінно сповістить вас, коли настане цей час у Монреалі, Парижі, Бердичеві та Буенос-Айресі.

Нашу екскурсію завершено. Але ви можете продовжити її у розташованих поруч із вами магазинах. Зверніть увагу на утеплений лінолеум, який ціною нагадує багаті персидські

килими, а зовнішнім виглядом — одеські шпалери. На шапки ОРТ-384ж з синтетичного хутра, які на вулицях зривають, не згірше ондатрових. До речі, якщо розвісити у шапки вуха, можна побачити доданий до неї у навантаження невеличкий пилосос. Звичайно, килим він не почистить. Але, скажімо, почистити ваш гаманець він зможе запросто.

Зрозуміли? Гадаю, запитань у вас до мене немає...

ЖИТТЯ ЖАХІВ

Подався я днями до відеосалону, на фільм жахів жахливого режисера Альфреда Хічкока. Нас стільки років ним страхали, що вирішив: таки піду. Хоча, звичайно, хічкоковські фільми й відволікають від класової боротьби. Але оскільки я боротьбою безпосередньо не займаюсь, ризикнув. Зрештою, гірше не буде. Адже й так вже гірше нікуди.

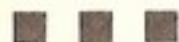
Скажу одверто, йти було трохи лячно. Особливо після того, як напередодні у бібліотеці ще раз перечитав літературу про цього огидного майстра. Про нього таке писали, що холодний піт проймав, ноги не тримали, волосся дибки ставало, і не вкладалося навіть масажною щіткою. Тому перед сеансом прийняв сенуксен, еленіум і, про всяк випадок, прочистив шлунок. Прихопив із собою також валідол, корвалол, нітрогліцерин і залишив записку, що, мовляв, як не повернуся, помститься Голлівуду та ділкам вітчизняного відеобізнесу.

Розпочався фільм. П'ятнадцять хвилин минуло, півгодини... Жодних жахів! Я був навіть подумав, що ще кіножурнал іде — «Новини дня». Виявляється, вже жахи. Ну, показують якусь захаращену кімнату з гусінню, павуками й іншими комахами... Тьху! Та хай їхній режисер завітає до нашого гуртожитку.

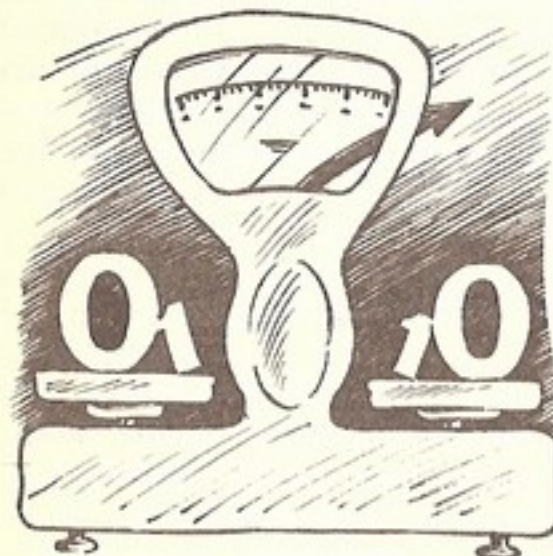
Просто жаль карбованця з половиною, їй-богу. Даруйте, але до нашого привокзального туалету зайти у сто разів страшніше, і всього за двадцять копійок. Я вам більше скажу, зняти, як у виконкомі відвідувача приймають на чергу на житло, коли в нього 5,1 м² при нормі 5 — куди як моторошніше вийде. Та в нас нині досить вийти на вулицю після 22.00 — й більший страх візьме, ніж після перегляду трьох серій подібних фільмів. Такі неформали дефілюють — того й диви — хічкокнуть!..

А ще ж можна і у наші магазини зазирнути, і будь-яку — на вибір — сесію послухати, й теж, цур їм, пек їм, як жахнутися. Та що там довго розводити, якби той Хічкок єдиний раз побачив наш 69-й автобус у годину пік, він спалив би всі свої стрічки й попросився б до нас повчитися...

А по приїзді я б йому показав свої сандалети місцевого виробництва, щоб він остаточно переконався, що всі його монстри, разом узяті, й наших підметок не варті.

ВИРІБ «Г»

Прибігає зранку Льоха й, ледь відсапавшись, видає пропозицію:

— Гайда організовувати кооператив, поки їх остаточно не прикрили!

— А що ми там робитимемо?

— Як то що — гроші!.. Та чого ти сполотнів, я образно висловлююся. А вироблятимемо... Я поки остаточно не вирішив, назвемо це виріб «Х».

— Вже ліпше виріб «Г» — від слова гроші.

— Згода. Отже, наліпимо, чи напечемо того «Г», візьмемо в оренду приміщення й торгуватимемо. Ціну призначимо попервах копійок по тридцять...

— А як не купуватимуть?

— Тоді, щоб хутчіш брали, підвищимо ціну.

— Підвищимо?! І наскільки?

— Ну, як завжди, вдвоє, при одночасному зниженні платні за вхід.

— То ми й за вхід платню братимемо?

— А чом не брати, коли інші беруть?.. А як не клонуть на подвійну ціну, ми ще накинемо. Скажімо, до п'яти карбованців за штуку...

— П'ять карбованців?! Ти, либонь, не при своєму розумі!

— Авжеж! Хіба ніколи не бачив в продажу виробів типу «Г» за п'ятірку?

— Взагалі-то бачив...

— І я бачив, і не один раз. Тобто і за п'ятірку матимемо чимало конкурентів. І щоб їх здолати, доведеться підняти ціну

до червінця. Тоді точно наші вироби «Г» хапатимуть, наче пиріжки.

— Щось не розшолопав: за 30 копійок носа вернутимуть, а за десятку — в обидві жмені?

— Не розумієш ти, друже, психологію покупця. Він же ж як міркує: якщо ціни раз у раз підскакують, мабуть, річ пристойна. А хіба нині щось хоч на йоту пристойне коштує менше десятки?..

НА ДИКИЙ ЗАХІД?

Кажуть, не за горами той час, коли кожна наша людина матиме змогу податися за кордон попрацювати. Мовляв, пролетарі всіх країн, єднайтеся! Річ непогана. Якщо справді буде закон, будемо виконувати, нікуди не подінешся. Зрештою, з переходом на ринок усі там будемо. Але поки ми ще тут, виникають питання, які, гадаю, непокоять не лише мене.

По-перше: чи запишуть мені в трудову книжку роботу на якійсь «Корпорейшн»? І як потім нараховуватимуть пенсію — в карбованцях чи їхніми доларами? Зараз бажано уточнити, чи не перерветься при перельоті через океан мій безперервний стаж, без якого потім я почуватимусь у нас гірше за їхнього негра?

По-друге: чи збережеться моя черга на меблі, де я майже на підході до четвертої тисячі? Мені ж бо клопотно буде швендяти туди-сюди, щоб відмічатися по понеділках після 17.00. І, до речі, де я одержуватиму талони на цукор, адже їх дають тільки за місцем прописки?

По-третє: якщо я захворію, чи прийме мене місцевий лікар без медичної картки, яку, як відомо, на руки не видають? Чи мені треба буде послати виклик моему дільничному лікарю в Штати?

По-четверте: чи має право іноземна адміністрація використовувати мене без моєї згоди не за призначенням (скажімо, посилати на сільськогосподарські роботи)? Якщо ні, то куди їх посилати?

По-п'яте: скільки я маю проробити в них, щоб одержати право на 30-процентну турпутівку за кордон, тобто до нас, у місцевому місцевкомі? Чи на Дикім Заході всі їздять «дикунами»?

І, нарешті, останнє. Чи додадуть мені там до відпустки відгули за роботу в наші святкові дні? Якщо ні, то хай їй, тій заграниці, грець!

І ВДЕНЬ, І ВНОЧІ

Я йшов вулицею, зігріваючи у кишені щойно одержану компенсацію, чи не перші в житті «легкі», дармові гроші. І закортіло розлучитися з ними теж якось легко, навіть легковажно, дозволити собі забаганку, гульнути у нічному кабаре з циганським хором...

І раптом я побачив її. Дороженька штучка, але сьогодні, може, мені й по кишені? Звичайно, з першого погляду ясно, що вона створена лише для нічного, легковажнобезжурного, явно не нашого життя. Тому такої в мене ніколи не було.

Хоча зрозуміло, я знав про їх існування та й бачив, але якось здалеку, збоку, з екрану. А з цією ми опинилися зовсім поруч, я навіть відчув її на дотик.

Вона сподобалася мені з першого погляду. Така ніжна, ошатна і пікантна водночас. Вона хвилювала і приваблювала.

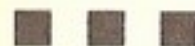
Один мій крок, один порух руки, й вона моя, і хай ненадовго, я розумію, що за кілька років вона злиняє, трохи постаріє, та й мені, певне, набридне. Але зараз вона вабить до тремтіння в руках і ногах, так кортить без зайвих слів схопити її, понести на руках додому, лягти у тепле ліжко, і... Я уявляв себе у ліжку...

Розкутий, мужній, щасливий, наче закордонний кіногерой-коханець. Я ледь стримував бажання...

І все ж я сказав собі: стоп! Вона ж коштуватиме мені купу грошей. І потім мені доведеться відмовляти собі багато в чому звичному, необхідному. То чи практично зв'язувати свою долю з нею? Так, ніч з такою інтерштучкою — насолода, але вдень вона валятиметься без діла у спальні. Ні, дороженька, мабуть, я таки обійдуся. Стільки років жив без тебе, ще поживу...

Я відвернувся від вітрини з імпортною комісійною піжамою й узяв собі наші кооперативні майку і труси. Хай не такі екзотичні, зате практичні. Дарма, що теж недешеві.

Та зате слугуватимуть мені вдень і вночі...

КОРОТКО КАЖУЧИ...

Нелегко знайти своє місце в житті, коли займаєш чуже.

* * *

Чому кажуть, що обіцянками ситим не будеш? Буває, ситий їми до несхочу.

* * *

Трагедія жінки: виглядати молодше своїх років і не мати можливості цим похизуватися.

* * *

Парадокс: нічого ніде нема, а всюди черги!

... Ось вже два роки, як перебудувався, й не бере хабарів С. Булько. Ще три роки, й він вийде на волю...

* * *

... Вчора вперше приніс додому п'ятірку затятий другорічник Сергій Верхогляд. Це була задача з десятки, яку батько дав йому на пиво...

* * *

... Цікава статистика: у с. Бобрики проживає більше Іваненків, ніж у Греції, Австрії, Туреччині й Гваделупі разом узятих...

* * *

... Не пройшов за конкурсом в політехнічний інститут майстер спорту Р. Гуля. Він був прийнятий поза конкурсом...

* * *

... Поки актор Б. входив у роль, з залу вийшли всі глядачі...

* * *

... Цікаве нововведення запроваджене у гастрономії самообслуговування № 4. Покупців тут не піддаватимуть принизливому огляду та обмацуванню. А будуть ретельно зважувати до і після покупки.

МОНОЛОГИ

ВИ НЕ ЧИТАЛИ?

(Установчий монолог)

Останнім часом на роботу ходжу залюбки.

Ледь поріг переступив, як тут же тобі:

— Чув, що трапилося на автостанції Кобиляки?..

Слухаєш — волосся дибки! Ви не читали? Почалося там все з розчинної кави. Її ще й з-за кордону не привезли, а в буфеті нею вже торгували. Робили вони її чи то з пепсі-коли, чи то з гальмівної рідини... А покупців ну

просто вернуло од цього... Ні, вернуло — це від пончиків у тому ж таки буфеті у Кобиляках. Вони там пончики продавали з рисом, а казали, що з м'ясом. І десять років жоден не помічав. Поки не притягли мікроскоп і розгледіли начинку крізь збільшувальне скло...

Жахлива історія! В нас через це три дні жоден не працював. Добре, що діло у п'ятницю було, за вихідні оклигали.

Ну, а в понеділок зранку, звичайно, було вже не до буфету, бо за вихідні у газетах стількох усунули з посади, а стількох притягли, що у першій половині робочого дня навіть до телефону не підходимо. Бо відійдеш, довідаєшся, як там тебе люблять, і пропустиш про художника, який був, наче Штірліц.

Ніхто не знав, на кого він працює. Десять років жодної картини продати не міг. Усі художники продаються, а він не продається. Але жити якось треба. Так він чи то двері оббивав, чи то пороги...

Тут хтось пригадав, що аналогічний випадок був чи то з Ван-Гогом, чи то в Тамбові. Там один слюсар автосервісу ніяк не міг свою дачу продати. Хоч не дача в нього, а картинка. Хотів за неї п'ятнадцять тисяч. Але дали лише десять. Щоправда, з конфіскацією.

Тут усі на автосервіс переключилися, точніше на станцію техобслуговування у місті Дербен-Товчок. Чого там тільки не робили! Ну нічого не робили! Один все ж наполягав, то йому в мотоцикл з коляскою пришпандьорили дитячу коляску. Інший свічки хотів замінити, то йому межі очі засвітили на шістдесят свічок. Третій підкотився із сорока кінськими силами, а викотився з однією, яку він поблизу в колгоспі позичив.

Загалом автосервісу нам би до обіду вистачило, але тут хтось заперечив, що у нього від машин на зубах оскома, особливо від тих, які «бор», і розповів про статтю, де один лікар-практикант смакав по парних днях лише квадратні корені, а по непарних — кубічні. А у одного академіка висмикнув п'ять зубів, і плюс — зуб мудрості. А коли академік почав скаржитися, сказав, що вчений сам у науці зуби з'їв.

Тут усі про їжу згадали й кинулися — хто куди.

Ну, а після обідньої перерви принесли статтю про будівництво на півострові Багняному. Чогось там їм не те підвозять, тому вони десять років щось не те будують... Чи десять років комусь дали?.. Ага, згадав, десять років дали одному в іншій статті. Він якраз досить швидко будував для себе те, що на далекому Багняному не будували. Тому його туди зараз і послали... будувати. Ну, прямо душу рве стаття, хочеться кинути все і поїхати на далекий півострів розібратися...

Та хіба вирвешся у робочий час? Тим більше, коли

обговорюють статтю про землерийку, яка на папері землю, а на землі — хоч убий! Хтось запропонував назвати її паперорийкою, раз вона працює на папері, і відправити бюрократам, хай вона їм папери гризе!

Одразу сіли за колективний лист. Почали так:

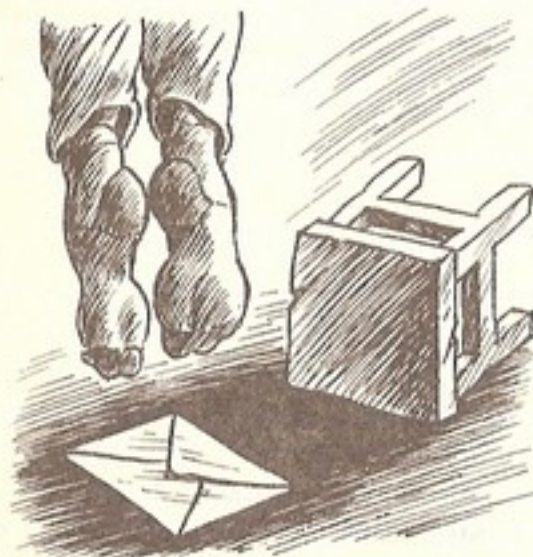
«Паперотворчості — бій!..»

Раптом Сапуненко, який біля вікна сидить, озвався:

— Хлопці! Може досить мітингувати, давайте попрацюємо!..

Уявляєте, яка байдужа людина, нечуйна! Почали ми йому розтлумачувати, що зараз так не можна, що зараз час не той!.. Та як глянули на годинники — справді, час не той. Кінець робочого дня! Кинули все — і за шапки. А надіти не можемо: після усього почутого волосся дибки!

НЕ БУДЕМО УЗАГАЛЬНЮВАТИ!

Ну от такі язика стали в усіх! Ледь почули дзвін, і понесли! Так, у нас медицина — найдешевша в світі. То хіба через це на неї кожен поливати може? Ось підніміть руки, кому наша медицина не допомогла?.. Бачите, в залі таких немає. Ні ж, розповідають різні страшні історії...

Ну, був у одного радикуліт, ну що робити? Хіба йому не допомагали? Допомагали!

Його на диспансерний облік поставили, він стояв усе життя на цьому обліку і в ус собі не дув. Йому важко було думати, бо

у попереку віддавало... Загалом, практично здорова людина. А тут грип. Ні, не в нього, в усіх. Епідемія. А його прихватило, та по радикуліту. Ну, по викликах, у зв'язку з епідемією, ходять усі, кому не ліньки. Тож до радикулітника очник прийшов. Хворий йому:

— Спина-а!

А лікар:

— Яка спина, у вас, певне, глаукома!

Ну, хворий, звісно, рознервувався. Ледь у кому не впав. Тиждень провалявся. Знов викликає. Приходить гінеколог. Питає: «У вас, часом, ніколи не було жіночих хвороб?.. Ні? Тоді у вас кір. Зараз кору багато і грипу. Але оскільки грипу у вас немає, отже це кір».

Ось один такий експериментальний випадок беруть, намагаються узагальнити, що в нас із медициною негаразд... А ви писали? Звідки міськздорвідділу знати, що вам неприємно стояти дві години, щоб здати кров? Напишіть, і у вас її візьмуть без черги... Всю до останньої краплини...

Чи ще одна історія. Один, мовляв, купив у булочній «кирпичик». На вигляд — глина глиною. Та коли прийшов додому, виявилось, що цеглина з сюрпризом — із цвяхом всередині. Так би мовити, залізо-батон.

Тільки не треба узагальнювати, що це, мовляв, означає, що в нас із випічкою погано. Так, у нас випічка — найдешевша в світі! І нема чого цвяхи забивати, навіть якщо хто його й проковтнув. Ну, написав потерпілий куди слід, його взяли, розпороли, вийняли цвях, й більше не запікають. У цьому конкретному хлібозаводі, бо за ним ретельний контроль. Якщо в інших пекарнях подібне станеться, аналогічно — напишуть, вживуть заходів...

Чи ото бовкають часом, що, мовляв, транспорт неритмічно ходить. Але ж ви всі сьогодні сюди якось добралися? Ну десь щось ходить неритмічно. А ви конкретно скаржилися? Я поскаржився. Прямо написав: о сьомій тридцять не зміг сісти через тісняву в тридцять другий. І що ви думаєте? Одразу ж відреагували: зняли все з шістдесят восьмого

маршруту й кинули на тридцять другий. Звідки мені знати, як зараз на шістдесят восьмому? Не пишуть, отож влаштовує. Напишуть — у крайньому випадку знов знімуть з тридцять другого...

Тільки не треба узагальнювати! У нас транспорт — найдешевший в світі. За це доводиться розплачуватися. Звідки керівництву трамвайно-тролейбусного управління знати, що в третьому трамваї в годину пік вам поламали ребра? Воно ж у цьому трамваї не їздить. Саме в ці години.

Тому давайте не будемо галасувати про недоліки. Мовчання — золото. Щось у вас не так — пишть листи. Адже в нас скарга — поштою — найдешевша скарга в світі...

ПОСЛУХАЙТЕ ЖІНКУ І...

Нині багато хто вважає, що треба, щоб уся влада — Радам. А у мене альтернативна пропозиція. Я гадаю, що всю владу треба нам, жінкам, віддати...

Ні, я серйозно. Хто ще бюрократа здолає, крім нас, слабкої статі? Хто з чоловіків його з місця зрушить, якщо він у своєму кабінеті так приріс одним своїм місцем до не свого місця — не одірвеш!.. І рота розтулити не

дає. Ти йому слово, а він тобі — ша! Він же закінчив — Ве-Пе-Ша! Спробуй після цього у нього на дорозі стати, адже це вже не дорога, а шлях у світле майбутнє!

А тепер вдома за ним, бюрократом, простежте. Куди його тільки дружина не посилає! І по картоплю, і навіть подалі: у пральню чи до хімчистки... А якщо потрібно цвях забити, він

і на стінку лізе без зайвих слів про світле майбуття...

Ось це й треба юридично закріпити, віддавши жінкам усю повноту влади. Ну, природно, всі хатні клопоти слід з нас, жінок, зняти. І не лише прання, прасування, це все само собою. А я вважаю, що жінок треба і від пологів звільнити! Так, хай чоловіки народжують. Бо інакше яка ж це соціальна справедливість: народжуємо ми, а величають людину по батькові!

Тут, звичайно, дехто може заперечити, що, мовляв, чоловік для цього не пристосований. Так він, між іншим, і килим вибивати не пристосований, та дарма, у мене справляється. І потім — наука у нас за що гроші одержує? Нехай пристосує...

І ось коли чоловік-бюрократ піде у декретну відпустку, а його місце посядемо ми, жінки, тоді, нарешті, і почнеться у нас справжня і рішуча перебудова!

ОДИНИЦЯ ВИМІРУ

Поки у нас із алкоголем боролися, все було ясно. День повиорюєшся — пляшку горілки заробиш. А нині наче незрозуміло стало, на що працюєш: одиниця виміру втратилася.

Дружина, певне, мій стан помітила й каже:

— Не журися, працюватимеш віднині на гарнітур у вітальню!

Гаразд, думаю, попрацюю поки на меблі, а там

побачимо.

До роботи взявся. День вколюю, два, три... Аванс

недоторканим з гордістю приніс. Ось, мовляв, перший гідний внесок у справу гарнітура.

І тут з'ясувалося, що я лише на ручки від шаф заробив! Та й то ледь-ледь. Тут я просто-таки розгубився.

— Що ж це, — питаю, — вони золоті там?

— Якби золоті! — відказує дружина. — Імпортні!

Ну бог з ними, думаю, з ручками, може з дверцятами легше піде. Знову викладаюсь — дим коромислом... Та наприкінці місяця лише на півтори дверці заробив. Це за найскромнішими підрахунками (тобто моїми). А коли податки та внески у товариство тверезості вирахували, дверцята лишилися без поліровки. Та тут вчасно «за вислугу» підкинули, й поліровку поновив.

А з м'якою частиною взагалі страшний суд. Лише за три місяці на пуфик заробив, хоча й упирався вельми. На радощах з приятелями до кооперативного кафе завітав, та, як невдовзі виявилось, дарма, чи то пак, недарма, бо половину пуфика там проїв.

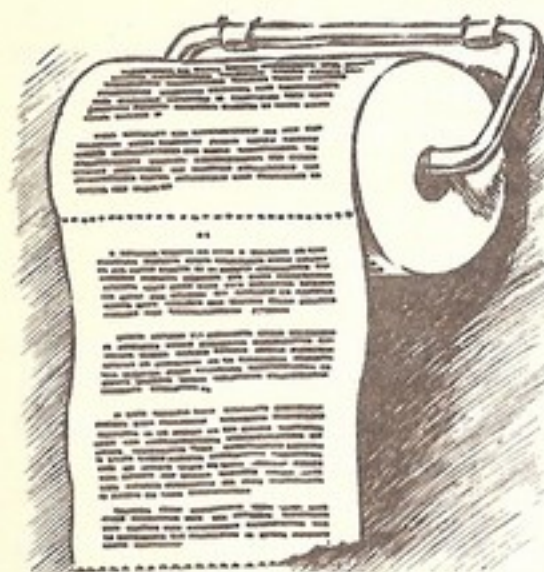
Дружина, звичайно, прочухана дала, три дні мене математичними викладками тисла, але пуфик не повернеш. Я їй кажу:

— Я урочисто обіцяю, що вмру, але найближчим часом на канапу зберу, бо страшенно хочу якусь річ в хаті побачити. Бо ентузіазм зникає без реального втілення...

А канапа там шикарна, до неї наблизитися лячно, не те що прилягти. Але я, звичайно, упорався б, однак тут дружина підвела. Сукню собі купила. І одразу вся обшивка з канапи — тю-тю! Каже: «Не могла ж я голою ходити!» Та я що, я й сам їй голою ходити не дозволив би... Але ж так ми зроду на канапу не посідаємо...

Просто руки опускаються, їй-бо!.. Може, мені якусь іншу одиницю виміру обрати? Бо часом такий сум охоплює, що до старої оковитої одиниці повернутися кортить...

РЕКОРДИ

Почув я нещодавно, що за бугром видали книжку такого собі Гіннесса, де буцім-то всі рекорди зареєстровані. Надрукували, наприклад, що один француз прошкандибав на одній нозі два кілометри... А ось на бровах він, як наш Васько Стульчак, зміг би два кілометри проповзти?.. Навряд! А про Васька в книзі — анітелень. Бо ми свої рекорди, на жаль, не вміємо достойно піднести. А у нашого

ж суспільства такий принцип: від кожного по здібностях. І тому здібних у нас — хоч греблю гати.

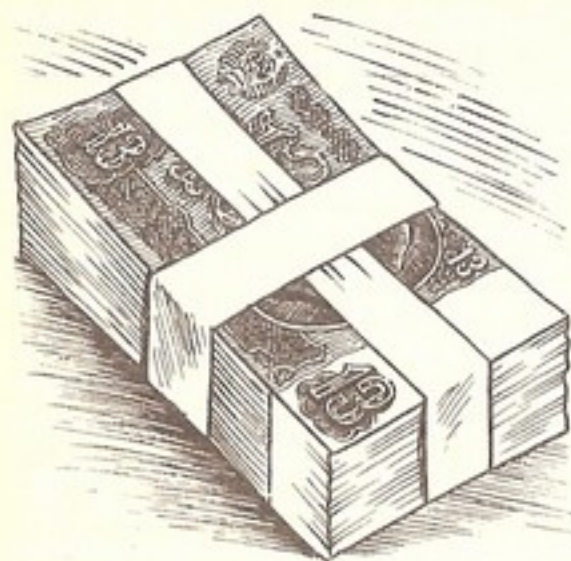
Ось я, наприклад, можу за раз літруху вхоркати, закусуючи самим фіговим, чи то як у народі кажуть, фіговим листком... капусти. При цьому триматися за баранку, на швидкості 120 кілометрів на годину з сигаретою в зубах.

Та якщо у нас копнути, такі таланти відкриються, що цю книжку не в туманному Альбіоні друкуватимуть, а у видавництві «Дніпро»! Оно, сусіда мій, Гриць Самойленко, примудрився на одну зарплату, 140 чистими, утримувати три сім'ї з десятиох ротів, коханку й машину. Я вже не кажу, що в нього на подвір'ї відкопали сотню... золотих монет.

А наша бригада до цієї книги потрапити хіба не гідна? Ось минулого місяця — чотири рази гуртом у підшефний колгосп виїздили, вісім прогулів, двадцять лікарняних, двоє у декреті, троє за сімейними обставинами, п'ять днів без розчину сиділи, а план дали на 143 відсотки! Та їхньому Гіннессу такі рекорди і не снилися!

Отож, вважайте, час і в нас створити книгу рекордів, незважаючи на брак паперу, хоча за кількістю знівченого лісу ми теж потрапляємо в цю саму книгу Гіннесса.

ТРИНАДЦЯТА ЗАРПЛАТА

Навіщо мені дали цю божевільну тринадцяту зарплату?! Хіба мені бракувало турбот?

Ні, я не забув, що гроші існують для того, аби на них щось купувати. Я вже, на жаль, далеко не парубок, тож я ще застав ті часи, коли на гроші справді можна було щось придбати. Але що я можу зараз на них узяти?

Ну, припустімо, захочу я купити двісті грамів чорної

ікри, хай навіть по вісімдесят карбованців. Страшно подумати — вісімдесят карбованців новими грішми, це ж майже тисяча старими! Якби риба знала, що її ікру продають по вісімдесят карбованців, вона б узялася торгувати нею сама, а зароблені кошти витратила б на очищення води, а не на утримання чиновників Мінторгу...

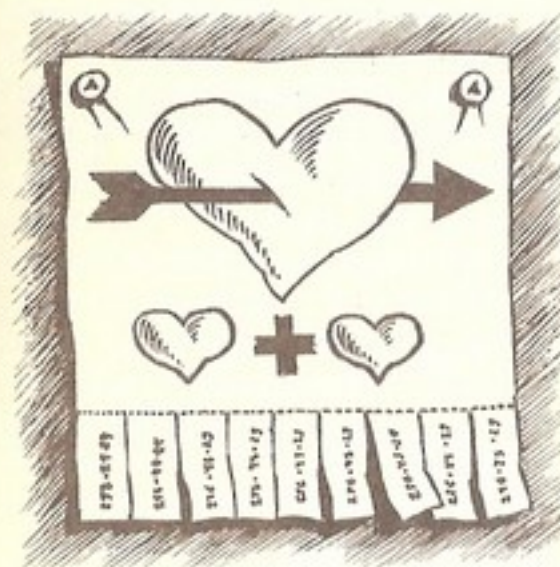
Та гаразд, бог із нею, з ціною, куплю собі двісті грамів ікри, й їстиму два місяці ложками... Але де її купити, цю горезвісну ікру? Нині нею смакують лише рекетири та вельми відповідальні працівники, й то на великі свята.

Хтось дорікне: чого ти, мовляв, хизуєшся, нащо тобі та ікра, купи собі щось потрібніше, і не мучся! Але що ви мені накажете купити? Штани, сорочку, пальто? Та те пальто, що його продають, лячно нести додому. Бо в мене дружина — на серце слаба. І зовнішній вигляд цього шедевра від фабрики «Червоний елегант» може її до приступу довести, й потім мені ще одну тринадцяту зарплату їй на ліки витратити доведеться...

То навіщо, питаю, мені ці папірці, заради яких я ледь не почорнів від чорних субот?..

Залишається одне: перерахувати їх ще раз і віддати назад державі, віднести тобто до ощадкаси. Поки у нас, хвала богу, хоч із ощадкнижками дефіциту немає...

А ЯКЩО ЦЕ ЛЮБОВ?

Що таке, по-вашому, любов?

Може, це коли зойки, ойки і серце завмирає? Добре, я вас познайомлю з десятима гіпертоніками. Побачимо, що ви тоді скажете.

А, може, коли дарують квіти, або пам'ятають день народження? Помиляєтеся! Квіти дарують усі, кому тільки не ліньки. І кому ліньки — іноді теж. І повага тут ні до чого, і ніжність, і красиві

слова, і спільність інтересів.

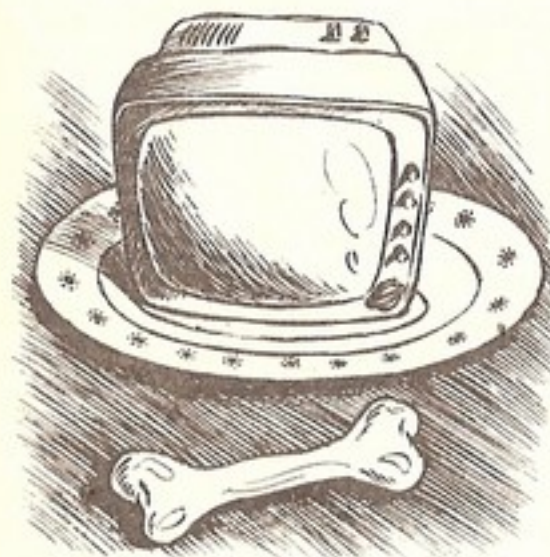
Любов — це муки і страждання. Це, як на мене, коли один без одного жити не можуть. А в нас з дружиною це вже чотири роки триває. Ми б вже давно полюбовно розійшлися. Та хіба розміняєш нашу однокімнатну у неперстижному районі, на першому поверсі, та до того ж без телефону?..

пародії

О М А Р-2

(Сценарій популярного серіалу з їхнього життя)

У затишному триповерховому котеджі¹, на березі моря зійшлися повечеряти, погмоніти ватажки мафії². Куленепробивні столи прогинаються від наїдків³. То там, то тут червоніє свіжопобатована шинка⁴, спливає останніми соками палтус⁵, купчається безжально окраяні окісти⁶, ріже око, відбиваючи вогні люстр, осетрина⁷, збуджує нездорові інстинкти пікантно духм'яна бужени-

на⁸, приковують погляд перламутрові прожилки балика⁹, погрозово настовбурчують вуса омари¹⁰, пламеніє в келихах бургундське¹¹.

Відклавши автомати, мафіозі спроквола приступають до трапези¹².

(Продовження вечері дивись телесеріал «Омар-3»).

Примітки:

1. Котедж — простора хатина з дефіцитних будматеріалів.

2. Мафія — наша банда, але з конвертованою валютою.

3. Наїдки — продовольчі дефіцити.

4. Шинка — просолене копчене м'ясо з ринку. В країнах з ринковою економікою зустрічається і в магазинах.

5. Палтус — смачна камбала. У СРСР — чотири види (отже, не менше чотирьох штук).

6. Окіст — велика шинка з кісткою.

7. Осетрина — риба з ряду заливних.

8. Буженина — варена свинина спецприготування і спецспоживання.

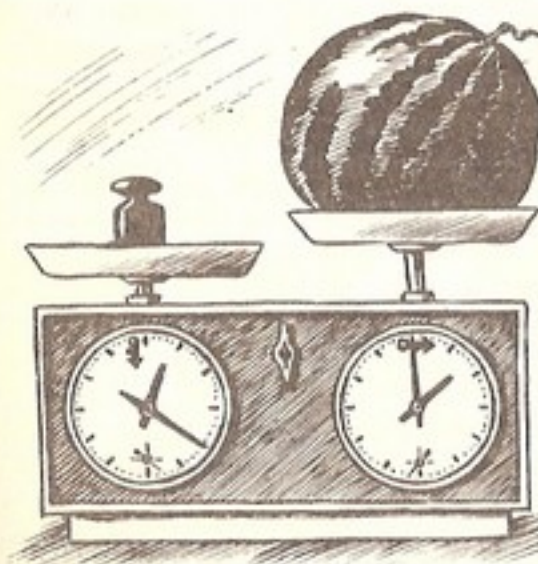
9. Балик — хребет гарної риби, не хворої на остеохондроз.

10. Омари — великі раки. Не плутати з Омаром Хаямом, теж дефіцитом.

11. Бургундське — вино типу «Столове червоне» бургундського розливу. Востаннє було в продажу до 19.00 25 жовтня 1917 року (ст. ст.).

12. Трапеза — їда з ножами.

УДАР ЗА УДАРОМ

Добрий вечір, шановні друзі! Починаємо спортивний переклик. Наші мікрофони встановлено на Центральному ринку одного з курортних міст, де його господарі приймають гостей з усієї країни. Сьогодні чудова базарна погода. Хмарно, трохи мрячить. Прилавки заповнені вщерть. Буквально яблуку ніде впасти. Мандарини, мандарини, мандарини. Господарі у відмінній формі: на них чорні шкіряні піджаки і вельветові джинси «Монтана».

Гості починають з центру. З самого центру ринку, де стоїть

лавка кооперативної торгівлі, яка ще від учора зачинена на обід. Багатообіцяючий тактичний хід. Щоправда, мені звідсіль, з коментаторської кабіни, погано видно, але, здається, це хід конем... Вибачте, хід конем зробив філіппінець Торре. Ми вже на міжзональному шаховому турнірі. Сьогодні тут видався чудовий шаховий день. Хмарно, трохи мрячить. Шах. Іще шах. Здається, мат?.. Мені звідсіль погано видно. Але добре чути...

Ага, ми знову на ринку. Гості намагаються пройти між рядами суперників. А це нелегко. Нелегко обійти курагу, гранати, хурму... Хурма повільно опускається в кошик...

Пробачте, це не хурма, це м'яч. Ми з вами вже на баскетболі. Сьогодні чудовий баскетбольний день. Хмарно, трохи мрячить. До кінця гри залишається п'ять хвилин. Суддя піднімає вгору три пальці — отже, будуть штрафні кидки...

Даруйте, це оператор знову переніс нас на ринок. Саме стільки сьогодні коштуватиме одна гвоздика... Так, ціна гвоздики... Даруйте, ціна голу, з кожним матчем зростає. Між іншим, сьогодні чудова футбольна погода. Хмарно. Яке стовпище біля воріт! Нагорі я бачу нападаючого Степана Муху. Унизу захисник Курченко і, здається, Мазило. Так, Мазило знов під Муху... Суддя показує Мусі червону картку...

Даруйте, це — ринок. Гість показує господарю красненьку. А той, певне, хоче зелененьку... Але що я бачу? Господар вручає гостю букет живих квітів! Просто так, безкоштовно. Який красивий момент!..

Перепрошую, це ми знову на шахах. То відбувається нагородження переможців турніру...

А тим часом на штанзі рекордна вага. Але наш молодий спортсмен не пасує. Це у нього ще від футболу, яким він колись серйозно захоплювався. Ну, а штангу Сергій полюбив ще зі школи під час збору металобрухту...

Ривок! Вагу узято! Гість узав неймовірну вагу — два кілограми мандаринів!.. Щоправда, цей результат навряд чи буде зафіксовано як світовий рекорд, бо контрольні ваги

показали усього 1 кг 800 г... Тепер слово за суддями. Народними...

Яка завзята боротьба! Стрілки вагів схиляються то в один, то в другий бік! Явна гра рукою! Ось один з господарів обводить, дуже погано бачу, але, схоже, обводить навколо пальця одного гостя, другого... Але у цю мить раптово з'являється чистильник. Ой і вчасно нагодився сержант Андрущенко!

Здається, буде нічия. Так і є. Дуже в'ялена диня виявилась нічиєю. Ну що ж, попереду повторні зустрічі. Адже «бархатний сезон» у розпалі... Будемо чекати нових повідомлень із спортивних та інших полів!

ГАММА ПОЧУТТІВ

Скажемо відверто, композитора Лавра Пташника нелегко відірвати від роялю. Проте, довідавшись, яка тема нас цікавить, він не дограв кількох тактів симфонічної кантати у шести частинах і погодився на інтерв'ю.

КОР. Лавре Аполлоновичу, які звуки ви любляєте найбільш, яким нотам віддаєте перевагу? Гадаю, ваша думка була б корисна для молодіжної аудиторії, тим

паче, нині багато хто вчиться грати на гітарі, й навіть пише...

ПТ. Ви зачепили мене, образно кажучи, за живу струну. Так, дехто сьогодні користується звуками, які прийшли до нас невідомо звідки. Особливо це стосується окремих рок-груп...

Взагалі я, знаєте, не поділяю клавіші на білі й чорні. Для мене вони всі рівні. Хоча серед нот, звичайно, маю свої симпатії. Може, це видасться банальним, але люблю «до». З нього, власне, почалося моє знайомство до музики. Ще не опанувавши нотної грамоти, у колысці, я вже чув «до побачення», «до зустрічі». Це й були мої перші «до». Можливо, тому «до» одержало постійну прописку в моїх творах. Така собі ностальгія за дитинством. Ось й одну з останніх сонат я назвав «До-мажор».

КОР. А інші ноти? Адже й вони зустрічаються у ваших творах. Це стосується «солі» або «ля»...

ПТ. Щодо «солі»: останнім часом менше вживаю. Певне, дається взнаки вік. Втім, молоді без «солі» не обійтися... Відносно «ля», то в ній чути щось поверхове. Ля-ля, тра-ля-ля, ля-мур... Чи не правда, нагадує репертуар деяких наших рок-груп... Але коли «ля» йде з глибини, від серця, воно може бути. Втім, так само, як і «ре».

КОР. До речі, що б ви сказали з приводу «мі»?

ПТ. Знаєте, коли в мене щось не витанцьовується, «не йде» новий твір, я починаю його з «мі»! Здається, невиразне «мі», та раптом усе стає на своє місце. Головне, щоб це було своє «мі», а не запозичене, як часом буває у деяких наших рок-груп... Пригадую такий випадок: написав я музику до кінофільму у сольмажорі. На перегляді виявилось, що, як завжди в процесі зйомок сюжет геть змінили. Я, звісно, висловив обурення, аж коли режисер — до мене: «Маестро, прошу вас, тоном нижче!» Знаєте, мене блискавично осяяло, і я за лічені години переписав музику у мі-мажорі, тобто на тон нижче. І, повірте, одразу по-іншому все зазвучало.

КОР. У нашій розмові ви жодного разу не згадали «фа» та «сі». Хотілось би почути й про них зо два слова.

ПТ. Коли двома словами — непогані ноти. Але, між нами, так би мовити, не для преси, мене особисто трохи непокоїть той факт, що, скажімо, такі характерні для творчості деяких наших рок-груп сі-ризна та фа-ифаронство починаються саме з «сі» та «фа». Таке ось фа-фа-ля-ля... Хотілося б зупинитися

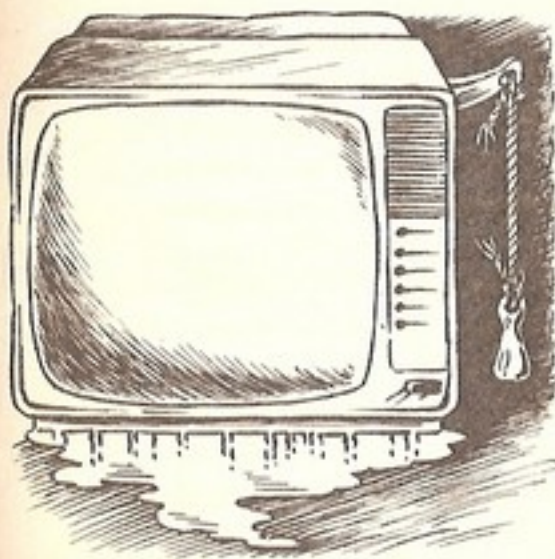
також на такому важливому питанні, як бемолі і діеми...

КОР. Я теж гадаю, що на цьому питанні саме враз зупинитися. Дозвольте подякувати вам за цікаву, змістовну бесіду. Сподіваюся, деякі наші рок-групи зроблять з неї належні висновки, а всі, хто кохається в музиці, зможуть знайти ноту, яка їм до душі. Мені ж хочеться закінчити інтерв'ю на високій ноті.

Композитор знову сів за рояль і виконав наше прохання. Яка це була нота, ми пропонуємо здогадатися читачам самим.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА ЗАВТРА

(Проект програми)

I програма — XXII з'їзд соціал-демократів (пряма трансляція). По завершенні — оргвисновки і поіменне галасування.

II програма — III з'їзд кадетів-лібералів. У перерві приблизно дві години реклами.

III програма — IV з'їзд анархо-синдикалістів. По завершенні вибачення телебачення за анархію в ефірі, що сталася не з вини телебачення.

Кабельне телебачення — конференція монархістів (вихід на праву платформу). Передача піде у чорно-білому зображенні.

Мистецький відеоканал — обговорення кінострічки «Депутат Прибалтики».

Учбова програма — сесія Верховної Ради, перше читання у 2-й та 3-й палатах (V скликання). Після прийняття за основу художній телефільм «Палата № 6» і друге читання. По завершенні «Доброго ранку, діти!»

ЛУНАЙ, ЛАМБАДО!

(З бібліотеки масовика-затійника.
Типовий сценарій вечора).

МАСОВИК (весело). Друзі! Од кооперативу «Дозвілля» вітаю вас із усіма вашими болячками на танцмайданчику вашого лікувально-оздоровчого санаторію.

Спочатку познайомимось з важкою рок-групою «Лейкоцит», яка супроводжуватиме наш захід:

невропатолог — гітара
Макар Шибак, прийом з дев'яти до одинадцяти;
медбрат Кузьма Олов'яний — мідні;

Харитон Обценюка, другий призер першості з виривання зубів — ударник;

і, нарешті,

Ігнатій Кожум'яка — санітар палати реанімації — труба!.. Маестро — туш!

(Лунає «Ламбада»).

МАСОВИК. А зараз наша фірмова пісенька «Гіпертонія» на мотив відомої народної пісні «Ти ж мене підвела!». Дами підводять кавалерів. Білий танець!

(Лунає «Ламбада»).

МАСОВИК. Молодці! А тепер перевіримо пульс своїх партнерів. Узяли дружненько один одного за зап'ястя. Рахуємо: раз, два, три... Останній шостий сигнал дається о дванадцятій годині за місцевим часом...

А зараз проведемо розминку. За моєю командою ви називаєте ліки на якусь літеру, скажімо, на «п»... Я ж просив за моєю командою. Ви що, погано чуєте?.. А, ви справді погано чуєте? Нумо, відійдіть убік, будете грати у зіпсований телефон... А усі інші пригадують ліки на букву «п»... Леле, скільки рук! Ускладнимо завдання. Називайте лише ті ліки, які мають у наших аптеках. О, зовсім інша справа. Отже... Пектусін — раз!.. Пірамідон, ну припустимо, у вас в аптеці він є, — раз! Пірамідон — два!.. Пурген — раз! Два — пурген!.. Два пургена з четвертинкою!.. Дійові ліки... Пурген — три! Молодий чоловіче, вийдіть, будь ласка, до мене!.. Як вас звуть й чим ви хворієте?.. Ну, не соромтеся, тут усі хворі... Не бажаєте, щоб усі знали, скажіть латиною... Отже, Іван Кобиляка, потрапив сюди випадково, по «горячій» путівці. Але наші лікарі зроблять усе, щоб ви стали тут частим гостем. Поплескаємо переможцю! Він нагороджується пачкою пургену й правом відвідання реанімаційного відділення поза чергою.

А зараз весела гра — «струмочок». Я прошу підійти до мене відпочиваючих із радикулітом і поліартритом... Хутчіш, товариші, якщо можна... Ах, не можете? Ну гаразд, ми зачекаємо. А поки відгадаємо загадку: як зветься людина, що багато ходить?.. Ходун?.. Ходок?.. Іще?.. Вірно, доходяга! Той, хто сказав доходяга, вийдіть, будь ласка, сюди, бо вас не видно з-за вашої ковінки... У яку зміну ви харчуєтеся? У другу? Віднині будете харчуватися у першу зміну, бо до другої ви можете просто не дотягнути...

Овва, радикулітники вже вийшли? Починаємо «струмочок». Музика!

(Лунає «Ламбада»).

МАСОВИК. Згинайтеся нижче, товариші! Хто не в змозі

розігнутися, вибуває з гри, й ним займеться наш масажист. Хто залишився — будь ласка, сюди! Ви, друзі, оголошуєтеся переможцями радикуліту. Всі інші мужні учасники гри нагороджуються книжкою «Незламні»...

А зараз підбиваємо підсумки конкурсу на кращу головоломку для відпочиваючих. Жюрі уважно вивчило ваші записки й переможцем визнало Шупика Р. Д. Він пише: «Краща головоломка — це... лом». Певне, на собі відчув... Ну що ж, як кажуть, проти лому нема прийому. Для усіх інших нагадаю: прийом лікарів у нас — з дев'яти до одинадцяти.

А зараз відгадаємо загадку: хто над нами догори ногами?.. Ну, швидше, напружте звивини, ви ж не на роботі... Муха? Тобто ви хочете сказати, що ви всі під мухою?..

Усі можуть сміятися за винятком тих, кому це протипоказано.

І, нарешті, прощальний танець для тренування вестибулярного апарату — вальс. За сигналом «відбій» всі кидають своїх дам і кавалерів й дружненько розповзаються по палатах... Приготувалися. Музики, вальс!

(Лунає «Ламбада»).

МАСОВИК. Раз, два, три, раз, два, три!.. Від-бій!

ВІДДАМО УСІ СИЛИ...

(Рекомендований гасельник.

В поміч агітпропщику-початківцю).

На гранувальній фабриці: «Зітремо грані!»

* * *

На спиртзаводі: «Доженемо і переженемо Америку!»

* * *

У поліклініці: «Одноразовим шприцам — масове застосування!»

* * *

На фабриці хімреактивів: «Вітчизняній фотоплівці — світле майбутнє!»

* * *

На школі: «Слава радянській школі — найсереднішій школі в світі!»

* * *

НОСТАЛЬГІЯ

Відчувши нестерпну тугу за батьківщиною, до Гусанівки переселився його уродженець старезний мільйонер Джон Смітюк. Тепер радгосп Гусанівський є радгоспом-мільйонером.

ТЕРИТОРИЧНЕ ЗАПИТАННЯ

Загнав у безвихідь працівників торгівлі діабетик Р. Найда. В черговий раз одержавши талон на цукор, він спитав: — Що мені, солити цей цукор, чи що?

ДУМКИ МИМОХІДЬ

Деякі прокидаються рано-вранці — це жайворонки. Інші навпаки — пізно лягають — це сови. Я десь посередині. Може, я — орел?

* * *

Сидоренко знову одружився і подався у весільну подорож. Завдяки весіллям він вже об'їздив півсвіту.

* * *

Шупик почав ходити на роботу пішки. Виявилося, лікар порадив йому перед сном робити пішохідні прогулянки.

* * *

Чи міг Дюма уявити, що сприятиме збиранню макулатури в нашій країні?

* * *

Дихати стає все важче: у повітрі, крім усякої хімії, витає безліч невирішених проблем.

* * *

історії та історійки

СТРИБОК У НЕВІДОМІСТЬ

Хоч вечір був досить прохолодний, Козюберда вийшов на дві зупинки раніше, й пішов пішки. Ще лишалося трохи часу. Вдома він мав бути о вісімнадцятій тридцять п'ять. Раніше з'являтися не хотілося. Козюберда, власне, навіть не уявляв, що станеться, як прийти раніше. Чомусь завжди у таких випадках він згадував картину «Не чекали». Зате достеменно знав, що буде, як прийти

вчасно...

— Це ти? — озветься з кухні дружина.

— Так, я, — відповість він.

— Роздягайся, мий руки, вечеря на столі. І не ходи в чоботях, я прибрала в квартирі...

Вона завжди про це попереджає, і навіть купила йому чобіти на розмір менші, щоб лише скинувши їх, й взувши капці, він почував себе людиною.

— Що ти порпаєшся, все вичахне!— гукне за хвилину знайомий голос.

Йому, як завжди, закортить сказати їй, що він не порпається, а миє руки, та він заспокоїть себе тим, що дружина це й сама чудово знає. Він візьме газети й попрямує на кухню, хоч читати під час вечері йому зроду не щастило.

— Знов газети?— суворо промовить половина.— Невже не можна й двадцяти хвилин прожити без них?

Він відсуне газети й почне їсти. На перше, напевне, буде його улюблений борщ. Чому вона вирішила, що йому дуже до смаку борщ? Козюберда запитує себе про це щовечора ось уже десять років.

Повечеряють, й дружина скаже:

— Палити, будь ласка, виходь на сходи!.. (Цікаво, куди можна ще виходити?)... І взагалі, міг би кинути, як Семенюк... (Семенюк кинув палити п'ять років тому і ось вже два роки як знову палить, але Козюберді його все ще ставлять за приклад)... Будеш виходити, винеси сміття.

Рівно о пів на одинадцятую він, сидячи у кріслі, читатиме газети і дивитиметься краєм ока телевизор.

— Як на роботі?— питає дружина.

— Нічого,— пересмикне плечима він.

— А чому ти ніколи не поцікавишся, як справи у мене?

Козюберда, як завжди, поцікавиться. Дружина довго розводитиме про своїх колег, та оскільки жодного з них Козюберда особисто не знає, він встигне прочитати газету.

Потім, як завжди, буде фільм по другій програмі, який він бачив двічі, а половина запитає:

— З ким ти, цікаво, його дивився?

— Не пригадую,— відповість Козюберда, а вона порине в сюжет. Точно о двадцять третій п'ятдесят він засне. І йому всю ніч ввижатимуться каші, дружина і борщ...

— А що, як,— спала Козюберді на думку шалена ідея,—...поламати цей обридлий графік? Скажімо: борщ о дев'ятій!

Думка про дев'ятигодинний борщ викликала у Козюберди

нервову посмішку й різке стискання серцевого м'яза, в голові запаморочилося, ноги самі понесли його вперед й він бебехнувся у сніг...

Відкривши очі, Козюберда побачив над собою незнайомого чоловіка.

— Що з вами, друже?— спитав той, труснув Козюберду за плечі.

— Котра зараз година?— поцікавився потерпілий.

— Без десяти сім. А ви хіба давно лежите?

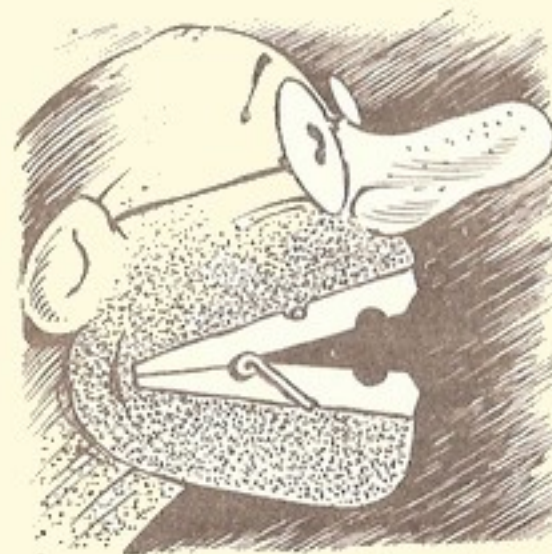
— Зламав,— чи то простогнав, чи то проспівав Козюберда.

— Ногу?— стривожився чоловік.— Вам погано?

— Ні, навпаки, мені добре,— всміхнувся у відповідь Козюберда.— Але борщ, мабуть, вже вичах. Отже, графік зламано!

Він підвівся, потиснув руку ошелешеному перехожому й бадьоро рушив додому.

ВЕРЕДУН

Ну, Гусько, ну, вередуни! Закортіло йому пральну машину «Бджілка». Вірніш, його дружині. Ну, закортіло, будь ласка! Мало чого кому кортить! Хочеш — шукай знайомих, чи записуйся в чергу. Повідмічаєшся з місяць, дивись, і твоє бажання здійснилося. Ти щасливий, й можеш іще чогось бажати.

Але Гусько бажає без черги. Ну прямо зараз промисловість кине всі свої справи і робитиме «Бджілку»! Так йому в магазині й відказали.

Тут Гусько вирішив постояти за себе. Не в черзі, як це всі роблять. Він вище пішов. Вислухали його й кажуть:

— Будь ласка, товаришу Гусько, не заперечуємо, якщо у вас є право одержувати поза чергою.

— Звичайно, є,— зрадів Гусько.— Я все життя працюю, мов слон.

— У нас усі працюють і навіть краще слона,— пояснюють йому.— Але це ще не дає права одержувати щось поза чергою. Інакше порушиться принцип справедливості. Ви що, кращий за інших чи постояти не можете?

А він своє править, пороги оббиває:

— Ось,— каже,— я дізнався, що у місті Чугуєві ці самі «Бджілки» без черги. Чому б не зробити, щоб і в нас так було?

— Ну яке нам діло до цього Чугуєва?— відповідають йому.— Може, там взагалі електрики немає чи всі білизну в пральню віддають? Якщо хочете, їдьте туди, беріть будь-яку. Можете навіть дві, як виняток, ми вам супровідного листа дамо.

Нє погоджується.

— Мені,— каже,— на один проїзд треба шістдесят карбованців витратити. Краще я вашому продавцеві п'ятдесят дам, то він ту «Бджілку» додому принесе, ще й білизну випере.

— Ну то дайте,— радять.— Вважайте, що ми нічого не чули.

Але така вже людина Гусько, машину хоче, а слухати нікого не хоче. Нервовий став. Блідий, наче простирадло після прання, але на своєму стоїть.

— Якщо,— каже,— не дасте, я на вулицю вийду!

Ну, всі раді від нього позбавитися.

— Будь ласка,— кажуть,— виходьте!

І двері широко розчиняють.

А він візьми, та й вийди наступного дня на вулицю з гаслом: «Вимагаю машину «Бджілку»!

Раніше б його за таке... А зараз нічого. Стоїть. Вже п'ятий

місяць вистоює. Давно б уже в черзі одержав. Щоправда, першим стоїть. За ним черга вишикувалася з тих, хто хоче купити пральну машину без черги.

НЕ В КУРСІ

Збори у нас нині проходять жваво! Особливо начальству перепадає. Сидить у президії, обличчям до народу, а в обличчя йому правду ріжуть. Здається, от-от доведуть, й подасть воно у відставку всією президією. Але це тільки так здається. Насправді ж начальство у нас хоч і застійне, але стійке, тож навіть без валідолу обходиться...

Та ось нещодавно на чергових зборах раптом Дремлюга підхоплюється й репетує:

— А яким це правом Перчук нашого дорогого Силу Силича чорнить?

Ну, в залі — свист, гамір. Та Дремлюгу не вгамувати:

— Не дозволю керівництво плямувати! Треба притягти Перчука до відповідальності й виключити з лав!

Тут на Дремлюгу всі зацитькали:

— Нині ж демократія!

А Дремлюга ще дужче розпалюється:

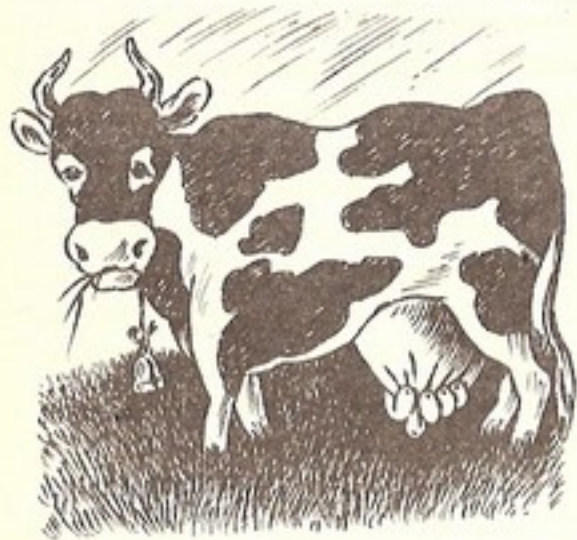
— Ви мене не вчіть! Я ще зі школи знаю, що у нас демократія! Але те, що каже Перчук,— підступні наміри й замах на підвалини!..

Що тут зчинилося! Ледь Дремлюгу не з'їли. Добре, хоч вигляд у нього неапетитний. Тільки потім усе з'ясувалося.

Виявляється, останніх п'ять років Дремлюга на зборах тільки те й робив, що спав. А тут його хтось ненавмисне ліктем зачепив...

Ну, Дремлюга, остаточно розібравшись, вибачився перед колективом за свій виступ і нині також шпетить начальство на повну катушку...

М А Ш А

Як у наш відсталий радгосп «Заповіти вождя» потрапила голландська корова? Розповім по порядку. Вирішило в нас районне керівництво, в світлі нового мислення і нових рейок, організувати невеличку (для початку) спільну голландсько-нашу ферму на 18 тисяч літрів молока на рік. Самі чотирьох рекордисток виставили (кожна по 2,2 тис. літрів), ну й голландці відгукнулися: прислали корову.

Одну. І у супровідному листі написали: корова Ваша. Що малося на увазі: чи то звали її так, чи то означало, що голландці нам корову дарують, сказати важко. Загалом була Ваша — стала Маша. Корова — як корова, з рогами, тільки на рік, згідно тому ж супроводжувальному листу, дає по 9 тисяч літрів, та й то не вельми стараючись. Ну, а нам для почину цього було досить.

З району, звичайно, одразу попередили: жодного рекорду на цій корові не зараховуватимуть. Корова, мовляв, не наша. Проте збільшили план по молоку. Бо у наших корів віднині було на кого рівнятися.

Ну, це в радгоспі і самі втямили. На ферму, куди Машу влаштували, зігнали усіх телиць: нехай приклад беруть. Тільки голландка не поспішала досвідом ділитися. Попервах гадали: з дороги, акліматизація... Але дні минали, а Маша ні мукає, ні телиться. За такий термін навіть наші футболісти у Голландії б акліматизувалися. Загалом, по деякім часі видала Маша середню цифру по району з урахуванням приписок, і ні півлітри більше. Чого з нею лишень не робили: і корми міняли, і кращу доярку разом з доїлкою підключали, і зоотехніка з області викликали. Пів АПО під це діло у відрядження в Голландію гайнуло — безрезультатно. Почали навіть підозрювати, чи не агент вона імпортової розвідки. Приїхав відповідальний фахівець, познайомився з Машею, і таку версію видав.

Мовляв, у Маші спрацьовує стадне почуття. Не бажає вона, корова така-сяка, бути у стаді білою вороною. Тим паче білою короною. Мовляв, якщо нашу Дуньку в Європу пустити, то вона, дивлячись на їхніх рекордисток, теж не вдарить лицем у багно, тим більш, що багна там зась.

На тому і вгамувалися. Щоправда, лихі язики патякали, що голландку на radoщах, а може, через нехлюйство, з нашою короною голландської породи переплутали, себто намагалися одержати 9 тисяч літрів від Бурої, з якої навіть у рік Корови більше 2-х тисяч не вичавиш. А їхня Ваша-Маша спокійнісінько в гурті загубилася, й безжурно відпочиває від безжальної капіталістичної експлуатації...

КОНТРАБАНДА

Затримано на кордоні Г. Грача, який намагався провезти в нашу країну п'ять комп'ютерів. «Чи не на продаж ви їх везете?» — запитали у Грача митники. «Що ви, — відказав той. — Просто на здачу дали!»

АРМІЙСЬКІ БУДНІ

Рядовий П. Бублик з'явився на вечірню перевірку у смокінгу. Старшина не тільки не дав йому прочухана за чудернацький наряд, а й дав йому ще три наряди поза чергою.

ЕКСТРАСЕНС ДОПОМІГ

Застосувавши міношукач, ревізор виявив у підсобці фірмового магазину «Парфюмерія» значну партію дефіцитних кремів. Міношукач спрацював завдяки тому, що креми були заряджені екстрасенсом А. Чумаком.

МИСТЕЦТВО І ЖИТТЯ

Після відвідин виставки «Скарби гробниці Тутанхамона» Анжела Шиша заявила подругам:

— У гробу я бачила вашого Тутанхамона!

БАТЬКИ І ДІТИ

Стотисячний ювілейний житель народився у м. Дубки. Дізнавшись про це, батько хлопчика Михайло Скороход терміново повернувся у сім'ю.

НОВИНИ АРХЕОЛОГІЇ

На стіні відомого давньогрецького храму нещодавно був виявлений напис: «Тут був Вася». Таким чином можна вважати доведеним, що ім'я Вася — грецького походження.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

У вашому журналі опубліковано оповідання, в якому, за висловом автора, гр-ка Л. і гр-н К. «досягли консенсусу». Прикро за солідний журнал, який під виглядом гласності теж вдарився у непристойність і порнографію.

ПРО ЩО ПИСАЛИ ГАЗЕТИ 200 РОКІВ ТОМУ

...Вчора було страчено короля Людовика XVI. Жертв і руйнувань немає.

СКАЗАНО — ЗРОБЛЕНО

Якихось 30 років тому з високої трибуни було проголошено, що школярам незабаром видаватимуть безплатні обіди. Минуло 30 років. Колишні школярі, а нині малозабезпечені громадяни обіцяні безплатні обіди одержують.

ЇХНІ ЗВИЧАЇ

От уже другий рік не може вийти заміж жителька Бразилії Санта Сантана. Вона дивиться «Рабиню Ізауру».

НАУКА І ЖИТТЯ

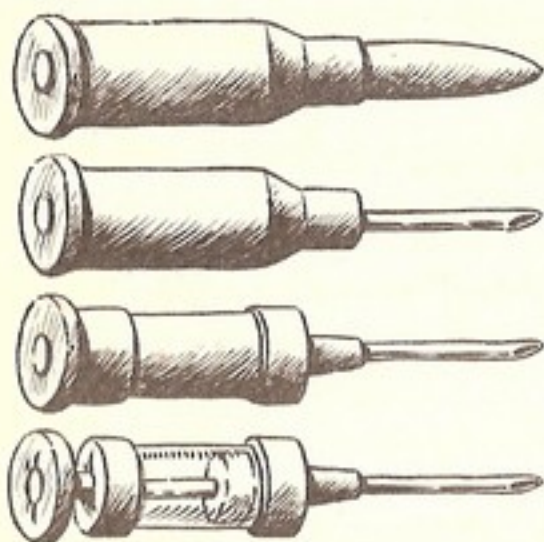
На банкеті, присвяченому ювілею математичного товариства, офіціант Р. Швидкий обрахував весь цвіт вітчизняної математики.

СІМ'Я І ШКОЛА

Цікаву оцінку принесла додому зі школи дев'ятикласниця Галина Р. У щоденнику замість традиційної п'ятірки з поведінки виведено: поведінка — легка.

листи з приводу і без

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ МІНІСТЕРСТВУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Вельмишановні добродії лікарі!

У той час, коли до всіх наших дефіцитів додався ще й дефіцит імунітету, всіх нас і мене особисто хвилює проблема одноразових шприців. Адже кожному з нас бодай раз у житті випадає уколоти-ся.

Розумію, що нашій супердержаві купувати шприци у слаборозвинених не з руки, та й з валютою теж валюто-

дефіцит. І тому пропоную поділитися передовим досвідом нашого підприємства.

Чимало років змарнували ми, намагаючись налагодити випуск довговічних запальничок. Та ж ось прочитали про появу на Заході одноразових запальничок, й одразу збагнули, що цю «новинку» ми давно освоїли: адже більше одного разу наші запальнички й не діяли. І прийшла слава і фінансове благополуччя.

Гадаю, ознайомившись з нашим виробництвом, і ви у себе зможете робити шприци таким чином, щоб після першого уколу в них розколювалася колба, заклинювало поршень

і т. ін., тобто шприц тут же можна було б викинути. Скажу більше, якщо провести конверсію нашого цеху на випуск шприців, ми могли б добитися їхньої одноразовості, не зупиняючи виробництва.

Та й озирніться довкола: хіба мало у нас підприємств, які випускають одноразові товари широкого вжитку? Всіх їх можна з успіхом перекинути на виготовлення медтехніки. І якщо попервах, може, й виходитимуть шприци двох-і триразового використання, то із збільшенням плану і нарощуванням обсягів виробництва проблему одноразових шприців буде остаточно вирішено... А наш популярний політичний діяч зможе відмовитися від багаторазових закордонних лекцій за шприци, й зосередитися на програмі «Житло-2000»...

З привітом Петро Вакцина, резус негативний.

НАШІ ЛЮДИ В АГРОПРОМІ

(З шифровок між агентом іноземної розвідки за кличкою Кум і шефом з їхнього Центру)

КУМ (шефу). Секретно. Кордон перетнув без проблем. А після кордону почалися проблеми. Так, наш пароль «Овес нині дорогий» викликає підозри, бо морально застарів. Нині тут овес (місцева назва Геркулес, він же Геракл, він же агент грецької розвідки) дешевший від грибів (принаймні білих). Очікую вказівок.

ШЕФ (Куму). Пароль «Овес нині дорогий» — тепер

у новій редакції: «Нині все дороге, крім вівса». Відгук: «А я все одно вірю в оновлену федерацію». Заразом знімається зв'язок за паролем: «У нас продається слов'янська шафа?» Замість цього слід казати: «У вас можна записатися на стінку Броварського деревообробного комбінату?» Відгук: «Спробуйте підійти через 500 днів, бажано з конвертованою валютою».

КУМ (шефу). Відтоді, як Бі-Бі-Сі та «Голос Америки», по яких йдуть ваші інструкції, припинили глушити, постійно плутаю їх із Всесоюзним радіо, і одержую не ті інструкції. Чи не можна повідомити особливі прикмети, або почати глушити Всесоюзне радіо? Воно нині таке передає, що, як по мені, його давно час глушити.

ШЕФ (Куму). Приглушили телебачення, приглушимо і радіо. Найближчим указом. А поки що запам'ятайте вірну прикмету. Якщо говорять про Америку тільки хороше, це — Всесоюзне радіо... Терміново повідомте, чому за такої нестачі харчів у вас такий дефіцит туалетного паперу? Чи не використовується він як стратегічна сировина? Чи планується забезпечити ним кожну радянську сім'ю до двохтисячного року? Якщо так, то чому про це не йшлося на останньому З'їзді народних депутатів?

КУМ (шефу). На стратегічну сировину поки що не вийшов. Обіцяють викинути наприкінці місяця. Куди викинуть, з'ясовую.

ШЕФ (Куму). З'ясуйте, за які такі заслуги на честь нового прем'єра В. Павлова названо місто (Павлоград)? Як на нас, у М. Рижкова заслуг не менше, а його ім'ям увіковічено лише Ризький ринок. І що у вас там відбувається з нечистою силою? Це ваша робота? Чому замість того, щоб забивати баки балістичним ракетам, ви забиваєте баки радянським людям сеансами чаклунів, відьмаків та Кашперовських?

КУМ (шефу). То не моя робота. І хай ЦРУ не приписує будь-який місцевий шабаш агентам імперіалізму, себто нам. Зараз навіть КДБ цього не робить. А нечиста сила розвелася тут, певне, через торішній брак миючих засобів. Я сам тоді два

тижні не мився, аби не вирізнитися серед місцевого населення. Але зараз із цим усе владналося, принаймні тут багато хто зараз намилюється. На жаль, ніяк не можу передати вам фото штабу військового округу, бо фотограф вимагає за проявку купони, якими ви мене не забезпечуєте.

ШЕФ (Куму). З купонами вийшла затримка: не встигаємо друкувати. А тут ще довелося терміново виготовляти столітники: з вами не заскучаєш... Поки що візьміть 50 купонів у Свата, нашої людини з облагропрому. Зв'язок з ним встановите через відстаючий колгосп «Світлий шлях».

КУМ (шефу). По-перше, тут відстаючих «Світлих шляхів» — тьма. По-друге, той салага Сват пропав за понюх тютюну. На прохання перехожого дати прикурити, почав пригощати «опухлих» курців «Мальборо», збіглась така юрба, що довелося «спецназівців» на БТРах викликати. Ну, вони й узяли Свата за одне місце... До речі, чи не можна вислати мені двійко пачок «Прими» чи «Ватри»: ветерану шпигунської праці?

ШЕФ (Куму). Абсолютно секретно. Сигарети одержите після повернення. А поки що уточніть, за яке місце взяли Свата?

КУМ (шефу). Абсолютно секретно повідомити не можу, бо разом із радисткою знаходжусь під ковпаком — у перукарні. Але натякну: Свата взяли за те саме місце, яке було чудово розвинуте у нашої кінозірки Мерлін Монро.

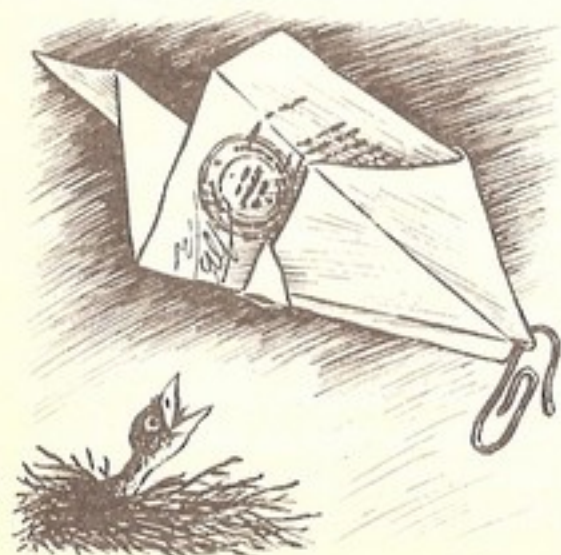
ШЕФ (Куму). Зрозуміли лише, що Свата взяли не за голову. До речі, задля чого ви постійно виходите на зв'язок із нашою радисткою? Попереджаємо: якщо вона піде у декретну відпустку, аліменти сплачуватимете ви, а не Пентагон, якому знов зрізали асигнування. А зараз нове завдання: завтра о сьомій тридцять ранку сядете в автобус № 18, доїдете до Сінного базару. Там візьмете язика, кілограма півтора. Потім вийдете у Всіхсвятський провулок (колишній тунік 128 комісарів). Тут на вас чекатиме чоловік з вогником в руці. Ви передасте йому півтора кіло язика, а він скаже вам, куди йти далі.

КУМ (шефу). Ну й завданнячка ви даєте! По-перше, в автобус № 18 о сьомій тридцять сісти неможливо — надто щільне соціалістичне оточення. По-друге, де я тут на базарі візьму язика? Ледь випросив кілограмчик на виставці народного господарства... Голландії, що проходить тут зараз.

ШЕФ (Куму). Певне, перехід на ринкові рейки та тимчасові труднощі з отоваренням талонів на цукор негативно відбилися на ваших розумових здібностях. Наша людина з вогником в руці спалила, чекаючи на вас, цілий балончик газу, якого у вас з вогнем не знайдеш. Ви ж присікалися до попа місцевого приходу з лампадою в руці... За невиконане завдання вас позбавлено тринадцятої в цьому місяці зарплати, а також знято з соцзмагання з колегами із Скотланд-Ярду. І попереджаю: якщо будете так працювати й надалі — перекинемо вас на розвал тваринництва і зашлемо туди, де Макар телят не пас... Наступний вихід на зв'язок завтра, після телепередачі «Міліцейські будні»...

РЕЗЮМЕ

Офіційний лист

Енський виконком міськради розглянув прохання трудящих (і не трудящих) про бажання провести День птахів у міському саду. Не маючи нічого проти новинки, комісія, проте, зазначає:

...Насторожує настирливість провести саме День птахів. У той час, коли ще не було днів плазунів, риб та інших братів наших менших, які з'явилися на Землі раніше. Не кажучи вже про День

працівників хімічної промисловості, якими по праву пишається наш район.

...Не викликає сумнівів намагання ініціативної групи розпалити пристрасті, скориставшись браком птиці на прилавках магазинів і незадовільною роботою Аерофлоту.

...Дивує постійне використання членами групи словосполучення «пернаті друзі»... отже, є й пернаті вороги? І якась хвороблива турбота про перелітних птахів, при цьому забуваються традиційно наші.

...Сумнівним видається прагнення уже сьогодні, не очікуючи двохтисячного року, забезпечити кожного птаха шпаківнею. При гострому дефіциті будівельних матеріалів це — добування дешевого авторитету!

...Саме зараз, коли громадськість району стривожена відсутністю концертного залу для співаків, члени групи занепокоєні зовсім іншим: почути б співи солов'я!..

...Не пройшла непоміченою і спроба певних членів групи протиставити ні в чому не винних птахів керівництву району, яке, мовляв, птахи невисокого польоту.

У зв'язку з вищенаведеним комісія вважає недоцільним проведення Дня птахів. Тим більше, що їх у міському саду практично нема, і взагалі, рідко який птах залетить у межі нашого району...

ОПИСКИ САМОПИСКИ

та непомічені в тексті книжки друкарські помилки

- Без вина винний.
 - Жирне співіснування.
 - Гурманний крок.
 - Універзам.
 - Іти по стопках.
 - В очах заікрилося.
 - Попускна система.
 - Заочна ставка.
- (Далі допишіть самі).

З М І С Т

П'ять хвилин на роздуми	3
ОТАКЕ ВОНО ЖИТТЯ...	
Кіно	5
Патент	7
Неформальний дідок	8
Служба знайомств	9
Я вам більше скажу	11
На щастя!	12
Експрес-інструктаж	14
Коротко кажучи...	15
РОЗМОВИ НА ПЕРЕКУРІ	
Сміливець	16
Картинки з виставки	17
Життя жахів	19
Виріб «Г»	21
На Дикий Захід?	22
І вдень, і вночі	23
Коротко кажучи	25
МОНОЛОГИ	
Ви не читали?	26
Не будемо узагальнювати!	28
Послухайте жінку і...	30
Одиниця виміру	31
Рекорди	33
Тринадцята зарплата	34
А якщо це любов?	35
ПАРОДІЇ	
Омар-2	36
Удар за ударом	37
Гамма почуттів	39
Телебачення на завтра	41
Лунай, ламбадо!	42
Віддамо усі сили...	44
Ностальгія	45
Нериторичне запитання	45
Думки мимохідь	46
ІСТОРІЇ ТА ІСТОРІЙКИ	
Стрибок у невідомість	47
Вередуи	49
Не в курсі	51

Маша	52
Контрабанда (та інші...)	54
ЛИСТИ З ПРИВОДУ І БЕЗ	
Відкритий лист міністерству охорони здоров'я	56
Наші люди в агропромі	57
Резюме	60
Описки самописки	62

БИБЛИОТЕКА «ПЕРЦА» № 386
 Геннадий Яковлевич Костовецкий
 Олег Сергеевич Попов
 ПРЫЖОК В НЕИЗВЕСТНОСТЬ
 (на украинском языке)
 Иллюстрации Ю. Кособукина
 Издательство «Радянська Україна»

Редактор М. П р у д н и к
 Технічний редактор М. Н е д о с т у п
 Коректор Н. А н а н ь і н а

Здано до набору 14.06.91. Підписано до друку 07.08.91. 70×108/32.
 Папір книжково-журнальний. Гарнітура літературна. Офсетний друк. 2,8 умовн.
 друк. арк. 2,8 умовн. фарб. відб. 2,28 обл.-вид. арк. Тираж 57 000 прим.
 Зам. 02010141. Ціна 30 к.

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна»,
 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
 Адрес редакции: 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.
 Комбинат печати издательства «Радянська Україна»,
 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

З бібліотеки
 Веніаміна
 Еппеля